

ÉLETTÜNK

XLIII. évf. 11. szám (43. Jg. Nr. 11)

Az európai magyar katolikusok lapja

2011. november

MI A HELYES?

XVI. Benedek pápa beszéde a Bundestagban

A politikus munkájának végső mércéje és oka nem lehet a siker és még kevésbé az anyagi haszon. A jognak szolgálni és a jogtalanság uralmának ellenállni, ez volt és ez marad a politikus alapvető feladata. Abban a történelmi órában, amikor az embernek soha eddig el nem képzelt hatalom esett az ölébe, ez a feladat különösen sürgetővé válik. (...)

Természetes, hogy egy politikus törekszik a sikerre, hiszen ez teszi egyáltalán lehetővé politikai pályafutását, de a sikert alá kell rendelni az igazságosság mércéjének, a jog iránti akarathoz és a jog megértésének. A siker kísértésére is válhat, és ezáltal feltárhatja az utat a jog meghamisítására, az igazságosság rombolására. „Vegyék el a jogot – mi más lesz akkor az állam, mint egy nagy rablóbanda” – írta Szent Ágoston.

A jogilag szabályozandó anyag nagy részében a többség véleménye elegendő kritérium lehet. De hogy a jog alapkérdéseiben, melyekben az ember és az emberiség méltóságáról van szó, a többségi elv nem elégséges, ez nyilvánvaló.

Hogyan ismerjük fel, hogy mi a helyes? A történelemben a jogrendszereket csaknem mindig vallási alapon állították fel. Az istenségre tekintettel döntötték el, hogy az emberek között mi a jogszerű. Eltérően a nagy vallásokkal a kereszténység az államnak és a társadalomnak soha nem írta elő a kinyilatkoztatás-jogot, vagyis a kinyilatkoztatásból levezetett jogrendszert. Ehelyett, mint a jog igazi forrásaira, a természetre és az értelemre utalt – az objektív és szubjektív értelem összhangjára, mely természetesen mindkét szférának az Isten alkotó értelmében való megalkotását előfeltételezi. (...)

A keresztény teológusok ezzel azon filozófiai és jogi mozgalomhoz csatlakoztak, mely a Krisztus előtti II. században alakult ki. Ekkor találkozott a sztoikus filozófusok által kifejlesztett természetjog a római jog felelős tanítóival. E találkozásból született az európai jogkultúra, mely az emberiség jogkultúrájára döntő jelentőséggel bírt és bír. (...)

A magát kizárólagosnak beállító pozitívista értelem, mely a működésen kívül semmit nem képes felfogni, hasonló egy ablak nélküli betonépítményhez, melyben mi magunk adjuk magunknak a klímát és a fényt, mert mindkettőt már nem Isten széles világából akarjuk beszerezni. És ugyanakkor mégsem tudjuk magunk elől elrejteni, hogy ebben a magunk alkotta világban titokban mégis mindent Isten készletéből merítünk, amiket aztán saját termékeinkké alakítunk át. Az ablakokat újra fel kell tépni, újra látnunk kell a tágas világot, az eget és a földet, és meg kell tanulunk ezeket helyesen használni. (...)

Az ember nem csak magát megteremtő szabadság. Az ember nem csinálja saját magát. Az ember szellem és akarat, de természet is, és akarata akkor helyes, ha a természetre hallgat, azt tiszteli, és magát olyanak fogadja el, ami, és aki nem magát alkotta. Éppen így és csak így jön létre az igazi emberi szabadság. □

Dobos Klára felvétele

NEM TABU – TITOK

Nem is olyan régen, egy Franciaországban megjelent kis könyvecske nagy vihart, szinte botrányt kavart. Egy úgynevezett „hospice” (nem kórház; gyógyíthatatlan állapotban levő betegekkel foglalkoznak, akik maguk is tudják, hogy biztos a halál) egyik (női) pszichiátere adta ki. Saját tapasztalatait foglalta össze ebben a kis könyvecskében. Nagy volt a fölzúdulás bizonyos körökben: hogy merészel egy szakember ilyen témáról nyíltan beszélni? Mert a halál a modern tabuk egyike, talán a legnagyobb tabu. Pedig még Mitterrand, az akkori miniszterelnök is eljárógatott oda, s szeretne volna tudni többek közt: „Igaz-e, hogy a hívő beteg békében hal meg? Nyugodtabban tud szembenézni a halállal, mint a hitetlen?” Neki ugyanis rákja volt, és félt a haláltól. (Marie de Hennezel: La mort intime – Paris, 1995)

Hát ide jutottunk! A primitív népek, társadalmak általában természetesen viselkednek, ha a halálról van szó: számukra nem tabu, hanem misztérium, nagy titok. (India, indiánok, Afrika stb.) Nálunk pedig a halál után gyorsan „eltakarítják” a holttestet, hűtőbe viszik. Még a hozzátartozók se férhetnek hozzá. Akár az állatokat, úgy kezelik őket. A halál előtt pedig mindent elkövetnek, hogy a haldoklót félretájékoztassák, becsapják, eltitkolják a tényeket. Vannak ugyan olyan országok, mint például Amerika, vagy újabban Japán is, ahol sok a „hospice”, és nem csinálnak titkot a halálból. Sőt, mindent megtesznek, hogy a beteg felkészülve fogadja a halált. Nincs hiány a sokféle „terápiában”, kinek-kinek a szükséglete szerint: kit zenével, kit művészetekkel, kit finom ételekkel s ki tudja, még miféle „terápiával” kábítanak el halála előtt. A beteget is elaltatják, érzéstelenítik a műtét előtt. Mintha a halál is csak ilyen epizód lenne az életben. S mintha se lelke, se szíve, se lelkiismerete nem lenne az embernek.

Elismerjük: ez teljesen megfelel az anyagelvű, darwinista világszemléletnek és emberképnek. Ám egy hívő ember, egy keresztény számára végtelenül kevés és sivár.

(Béky Gellért SJ: Életre-halálra)

„A SZABADSÁGNAK SZÜKSÉGE VAN A VALLÁSRA”

XVI. Benedek pápa látogatása Németországban

Négynapos apostoli látogatást tett szülőhazájában szeptember 22. és 25. között XVI. Benedek pápa. Már előzőleg kifejezte reményét, hogy utazása hozzájárul a hit szépségének megtapasztalásához és erősíti az emberek jövőbe vetett bizalmát, iránymutatást nyújtva számukra.

Egyre fokozódó közöny észlelhető a társadalomban – fogalmazott már köszöntő beszédében XVI. Benedek. A társadalmi és egyéni döntéseikben egyre inkább akadálynak tekintik az igazságot, s a hasznosság elvét helyezik előtérbe. Az emberi együttéléshez azonban feltétlenül szükség van valamely, mindenre érvényes és kötelező alapra. A vallás az egyik alapja az együttélésnek. Miként a vallásnak szüksége van szabadságra, ugyanúgy a szabadságnak is szüksége van a vallásra – idézte a pápa Wilhelm von Ketteler egykori mainzi püspök szavait.

Christian Wulff német szövetségi elnök Ratzinger pápához fordulva kiemelte: olyan országba érkezett, melynek történelme és kultúrája szorosan összefonódott a keresztény hittel és az ezen hitért való küzdelemmel. Olyan országba, ahol a keresztény hit ugyanakkor már nem magától értetődő, ahol az Egyháznak újra el kell helyeznie önmagát a társadalomban.

A pápa a parlamenti képviselők előtt a Reichstagban elmondott beszédében hangsúlyozta: a politikának az igazságosságra kell elköteleződnie, ezáltal teremtmeg a béke alapvető feltételeit. A ma uralkodó pozitívista felfogást olyan vasbeton épülethez hasonlította, amelynek nincsenek ablakai. Európa kulturális örökségéről szólva megállapította: abban Izrael Istenébe vetett hit, a görög filozófia és a római jog találkozott.

A berlini zsidó közösség képviselőivel találkoзва Benedek pápa úgy fogalmazott: az egy Isten elutasítása mindig azzal jár, hogy az emberi méltóságot is figyelmen kívül hagyják. A koncentrációs táborokról készített szörnyű képeken is azt látjuk, mire képes az ember, ha elutasítja Istent.

Az olimpiai stadionban mintegy hetvenezer hívő vett részt a Szentatya által vezetett liturgián. A nemrégiben kinevezett berlini érsek, Rainer Maria Woelki köszöntötte „a német pápát a német fővárosban”.

(Folytatás a 2. oldalon)

ÖSSZMAGYAR ZARÁNDOKLAT

Ez év október 8-ra, Magyarok Nagyasszonya ünnepére Cserháti Ferenc, a külföldi magyarok lelkipásztori ellátásáért felelős esztergom-budapesti segédpüspök összmagyar nemzeti zárandoklatot hirdetett.

Választása Bajorország legrégebbi nemesi családjának, a Wittelsbachoknak a fészke, a bajor bencések bölcsőjére, a Szent Kereszt-ereklye egyik ősrégi őrzési helyére és Szent István királyunk, illetve Boldog Gizella királynénk házasságkötésének színhelyére, Scheyernre esett.

A németországi magyar katolikus egyházközösségekben olyan nagy volt az érdeklődés az összmagyar zárandoklat iránt, hogy még az esős és zimankós idő sem tudta visszatartani tagjaikat az úttól. Késő délután mintegy félezen szorongtak az augsburgi, a frankfurti, a kölni, a müncheni,

a nürnbergi és a stuttgarti missziókból az ősi székesegyházban. Tempfli Imre stuttgarti magyar lelkész vezetésével megismerkedhettek a szent hely történetével, és megtekintették a hajdani várkapolna helyére épült királyi kápolnát, ahol a híres esküvő lezajlott. Ezt követte a főpapi szentmise. Cserháti Ferenc szentbeszédében Magyarok Nagyasszonya időszerű üzenetére, a szent királyi pár példájának kapcsán a hithez való ragaszkodás fontosságára és a keresztény és nemzeti értékeknek idegenben való megőrzésére fektette a hangsúlyt.

(Folytatás a 4. oldalon)

Cserháti Ferenc püspök az ünnepségen

A díszvendég: Semjén Zsolt

HITÜNK KÉRDÉSEI

Jogos-e az önvédelem?

Csak olyan kérdésekkel érdemes visszatérően foglalkozni, amelyek emberi és keresztény életünket mélyebben érintik. Ezeket még a teológus is „égető kérdéseknek” nevezi. Az önvédelem első pillantásra nem tartozik ide. Ez azonban csak látszat. Az üdvösség története éppúgy megdöbbenő példákat kínál hozzá, mint jelenünk. S ami a legkülönösebb, még a Katolikus Egyházban is akadnak csoportok, amelyek tagadják a fegyveres önvédelem jogosultságát. Mintha az ellenkezőnek az Evangéliummal.

Az önvédelem azonban nemcsak jogilag, de erkölcsileg is indokolt, bár megvannak a megfelelő feltételei. A jog és az erkölcs – a keresztény is – ebben szinkronban van egymással. A legnyomósabb indok pedig az, hogy az önvédelem joga – adott feltételek mellett – az emberiség legősibb jogai közé tartozik. Tehát természetjogi alapja van. Viszonylag ritka, amikor egy erkölcsi törvényt morális „evidenciának” nevezhetünk. Az önvédelem jogosultsága az. Még akkor is, ha az életünket vagy a ránk bízottak életét csak az ellenünk törő élete árán védhetjük meg. Kényszerhelyzet ez: tipikus dilemma. S ez akkor is érvényes jogi és erkölcsi törvény, ha sokan visszaélnék vele, és a gyilkosságot önvédelemnek próbálják beállítani a bíróság előtt. A visszaélés nem érvényteleníti a törvényt.

Érdemes visszatekinteni az Ószövetségbe, amelynek klasszikus esetét az esszéusok elődjeivel, a haszidokkal (buzgók) kapcsolatban olvashatjuk a Bibliában. Először a makkabeusok idején használták ki a hellenista uralkodók, hogy az üldözöttek szombaton nem védekeztek (2Makk 6,11). Később hasonló volt a helyzet, amikor az esszéus-előd haszidok a szadduceusok és a farizeusok vallási irányzatával kerültek szembe. Vezetőjüket – akit az utódok az Igazság tanítójának neveztek – a főpapi széket is magának fenntartó I. Johannész Hürkánosz, Makkabeus Simon fia száműzte. Akkor számosan követték őt és társait a „pusztába”, vagyis a mai Kumrán romjainak közelében lévő barlangokba, a Holt-tenger

nyugati oldalán. A későbbiekben azonban Hürkánosznak már királyként uralkodó fia, Alexander Jannáj a katonáit oda is utánuk küldte. Azok pedig tudták, hogy az esszéus-elődök nagyon komolyan veszik a szombatot, és akkor nem harcolnak. Ki is használták a nekik kedvező alkalmat, és sokakat megöltek az akkor üldözött száműzöttek közül, akik szombaton nem védekeztek. Végül ők is belátták, hogy ez így nem mehet tovább, mert mindannyiukat kiirtják. Engedélyezték tehát, hogy szombaton is védekezhessenek, ha kell, fegyverrel. Az Ószövetség egyébként Judit példázatával szintén azt tanúsítja, hogy az elalvó Holofernéz megölésével népet jogosan védelmezte.

Még a keresztény ókorból is feljegyeztek egy várost, amelynek lakói nem védekeztek a fegyveres támadók ellen. Valamennyit legyilkoltak.

Vannak keresztények, akik Jézus szavaira hivatkoznak, melyeket Péternek mondott elfogatásakor: „Tedd vissza hüvelyébe kardodat”. Ez azonban egy egészen konkrét helyzet, amelyet nem lenne indokolt egyetemes érvényre emelni. Hiszen Jézus az önvédelem kérdésében is Egyházára bízta a döntést. Az Egyház pedig komolyan veszi, nemcsak a természetjogot, de a joggal való harmonikus kapcsolatot is, amíg ez lehetséges (mert vannak ütközések is). A hiteles jog és erkölcs tehát megegyezik abban, hogy az önvédelem egyéni és közösségi formában is indokolt, de csak az arányosság feltételét tiszteltetben tartva. Aki husánggal támad, azt nem indokolt puskával védekezve súlyosan megsebesíteni, még kevésbé agyonlőni. Ugyanez a helyzet, ha valamilyen értéktárgyat rabolna el valaki. A tulajdonos rajtakapja, de ezért nem löheti le, bár vannak esetek, hogy a rablónak fegyvere van, és számos esetben előfordult, hogy az őt rajtakapó tulajdonost agyonlőtte. Ezt is számításba kell venni. Ilyen volt az is, amikor egy ékszerész, nem is olyan régen, lelőtte a betörőt, aki üzletét akarta kirabolni. A bíróságon fölmentették, és tettét önvédelemnek minősítették. Úgyvédje ugyanis konkrét példákkal és részletesen vázolta

föl azokat az eseteket, amelyek során az óráshoz vagy egy ékszerüzletbe betörő az őt rajtakapó tulajdonost agyonlőtte. Tehát nemcsak tulajdonsértésről volt szó, de életveszélyről is. „Önvédelemből tettem”, halljuk a választ. S ezt belső fórumon a lelkiismeret jelzi vissza, külső fórumon a törvényszéki ítélet. Más kérdés, hogy az olykor tévesnek bizonyul.

Az is jellemző, hogy valaki az Evangéliumra hivatkozva nem fogadja el az önvédelem erkölcsi jogosultságát, de megmondolja magát, amikor úgy tesz, föl a kérdést: „És te mit tennél, ha szülőként a kis gyermekeidet kellene fegyveresen megvédened a téged és őket is fegyverrel támadóval szemben”. „Az más”, válaszolja az illető. – A közösséget, adott esetben a családot is érintő jogos önvédelem.

Az önvédelem tehát a megfelelő feltételek mellett nemcsak erkölcsileg és jogilag indokolt, hanem természetjogilag is. Viszont nem kötelező. Különösen akkor nem, ha kilátástalan. Még azt is tolerálni lehet, ha egy kisebb egyházi csoport elhátározza, hogy támadás esetén nem alkalmazza a fegyveres önvédelmet. Szembekerül azonban az Egyházzal, ha ezt úgy vallja, mint az Evangélium üzenetét, és ha ezáltal elmarasztalja az Egyház tanítását. Magam hallottam egy konferencián ilyen „evangéliumi” keresztény előadótól, amikor az önvédelem jogosultságának elfogadásáért elmarasztalta az Egyházat, tudathasadással vádolva meg azt, amelynek közösségébe maga is tartozik. Szerzetes pap volt az illető. Az ő judíciumával volt baj, nem az Egyházával.

Emberek vagyunk, és a közmondás szerint „tévedni emberi dolog”. De ne kezdjük ki a 2x2=4 evidenciáját. Az önvédelem jogosultsága kvázi erkölcsi evidencia. Az említett esetben tehát nem a II. Vatikáni Zsinat Egyháza esett „tudathasadásba”, hanem maga az előadó. S ősi tapasztalat, hogy ilyen embereket értelmes érvekkel nem lehet meggyőzni. Fogadjuk hát el az egyetemes Egyház és az egyetemes jog józan és meggyőző közös álláspontját, amikor mindkettő határozottan vallja az önvédelem jogosultságát, a megfelelő feltételek mellett. Lehetnek egészen különleges történetek is, de részletekbe menő konkrét választ csak konkrét esetek ismeretében lehet adni. Mint a bíróságon.

Boda László

IMASZÁNDÉKOK

Novemberre

Általános szándék: A keleti katolikus egyházakért, hogy tiszteletre méltó hagyományukat úgy ismerjék el és becsüljék, mint az egész Egyházat megillető lelki gazdagságot.

A legtöbb országban a katolikusok zöme aligha fogja fel e szándék értelmét; Magyarországon nem ez a helyzet, hiszen a Hajdúdorogi Egyházmegye és a Miskolci Apostoli Exarchátus görögkatolikus. Sokan összetévesztik őket a görögkeletiekkel (ortodoxokkal, pravoszlávokkal), pedig alapvető a különbség köztük, hogy a görögkeletiek legfőbb egyházi tekintélye egy pátriárka vagy nagyérsek, a görögkatolikusoké pedig a római pápa. Néhány keleti katolikus pátriárka (például maronita, káld) az Egyház fejének a római pátriárkát, a pápát ismeri el.

Röviden vegyük sorra azokat az egyházakat, amelyekről szó van. A) Nem ortodox egyházból veszik eredetüket: 1) maronita, 2) olasz-albán. B) „A Kelet Egyházának” nevezett ősi egyházból (mai nevén „a keleti asszír egyház”) erednek: 3) káld, 4) szír-malabár. C) Különbő keleti ortodox egyházakból erednek: 5) örmény, 6) kopt, 7) etióp, 8) szír, 9) szír-malankár. D) A bizánci (konstantinápolyi) ortodox egyházból erednek: 10) melkita, 11) ukrán, 12) rutén, 13) román, 14) görög, 15) volt jugoszláviai, 16) bolgár, 17) szlovák, 18) magyar, 19) hierarchia nélküli keletiek. E felsorolás D) főkategóriájában szereplő keleti katolikus közösségek az újkor elején, hamarosan a trentói zsinat után alakultak; a többi jóval régebbi.

Ezen egyházak jelentősége óriási; szellemi, lelki, liturgikus örökségük szinte felbecsülhetetlen, és az egyházatyák korából ered. Valamennyinek a történetébe szorosan beletartoznak vértanúságtól pirosuló időszakok is. Statisztikailag szerény arányokat képviselnek: a katolikusok óriási többsége ugyanis a római rítushoz tartozik. Viszont elősegítik, és ez nagyon fontos, hogy a katolikusok az ortodoxokat megértsek és megszeressék.

Mint a kisebbségeknek általában, ezeknek a katolikus egyháznak sem könnyű a helyzete; érvényesülésük és kibontakozásuk lassan, hosszú küzdelmekkel valósul meg. Az eddig elért eredmények mindenestre pozitívak és biztatók.

Imaszándékunk megalapozásának és motiválásának tekinthetjük azt, amit XVI. Benedek pápa 2007-ben mondott a Keleti Egyházak Kongregációjának: „A Nyugat szavainak szükségük van a Kelet szavaira, hogy Isten Szava egyre inkább feltárja kimeríthetetlen gazdagságait.”

Missziós szándék: Hogy az afrikai világrész Krisztusban megtalálja az erőt ahhoz, hogy megvalósítsa a kien-gesztelődésben és igazságosságban való előrehaladást, amelyet az afrikai püspökök második szinódusa megjelölt.

1994-ban és 2009 októbereben került sor afrikai püspöki szinódusra. A világrészben 2000 körül folyó számos fegyveres összetűzés, a politikai és társadalmi bizonytalanság és a vallási szinkretizmus indokolta, hogy a második szinódussal ne sokat várjanak. A szinódusi atyák 57 javaslatot fogalmaztak meg; ezek kiindulópont lesznek egy (mostanában kiadásra kerülő) apostoli buzdítás számára.

Sűrgetően szükséges a kiengesztelődés Afrika népei között, mert szívük sebzett és szétmarcangolt. Pusztító ellenségeskedést kell békével és szeretettel megszüntetni sokszor azonos országok, azonos fajok, azonos települések embertestvérei között. Azt sem szabad figyelmen kívül hagynunk, hogy a harci fegyverzet és az ellenségeskedés szítása sokszor nyugati országokból érkezik.

(Folytatás a 4. oldalon)

„A SZABADSÁGNAK...”

(Folytatás az 1. oldalról)

Homíliájában a pápa arról a szenvedéssel teli tapasztalatról is szólt, hogy az Egyházban is van jó és rossz. De ha csak a negatívra figyelünk, akkor nem tárul fel az Egyház igazi, mély misztériuma.

A pápai út egyik fontos eseménye volt az evangélikus közösség képviselőivel való találkozás Erfurtban. Beszédében Benedek pápa emlékeztetett Jézus Krisztusnak az utolsó vacsorán mondott szavaira: „Legyetek mindnyájan egy”.

Én nem államférfiként érkeztem, aki tárgyalásokat folytat, és különféle kompromisszumokat köt – fogalmazott. A keresztények hite nem az előnyök és hátrányok mérlegelése – figyelmeztetett.

Első hivatalos útján a Szentatya ellátogatott az egykori NDK területére is. Etzelsbach gótikus kápolnájánál részt vett egy Mária-vesperáson, majd Erfurtban mutatott be ünnepi szentmisét. Homíliájában elismeréssel szólt a kommunista idők hithű keletnémet katolikus híveiről, akik minden szorongattatás és hátrányos megkülönböztetés ellenére hűek maradtak Krisztushoz és az Egyházhoz. Szólt a berlini fal leomlása óta eltelt időszak változásairól is: jóllehet az elnyert szabadság segített abban, hogy nagyobb méltóság és több lehetőség határozza meg az itt élő emberek életét, de vajon e lehetőségek a

hit növekedését eredményezték-e? Rámutatott a szentek példájára, ami mindenkor erőt és bátorságot adhat a szükséges új elinduláshoz. Külön hangsúlyozta a Németországban Tübingiai Szent Erzsébet néven ismert Árpád-házi Szent Erzsébet tanúságát, akit az evangélikus keresztények is tisztelnek.

A Szentatya találkozott Helmut Kohl egykori kancellárral, és elismeréssel szólt mindarról, amit a politikus Németország egységéért és egész Európáért tett.

A laikusok és a klérus együttes felelősségét hangsúlyozta pápa a laikusokkal találkozáskor, és elismeréssel szólt a Német Katolikusok Központi Bizottságának (ZdK) munkájáról.

A Szentatyát lelkes fiatalok várták látogatásának utolsó estéjén az imavirrasztás helyszínén. Megérkezésekor hangos éljenzés fogadta, fehér-sárga zászlócskák emelkedtek a magasba. A német fiatalokat tömörítő egyesületek köszöntötték a Szentatyát, miközben a kórus taizéi énekeket énekelt. Sok fiatal számára nem Lady Gaga a példakép, hanem Edit Stein vagy Adolf Kolping – hangzott el a köszöntésekben.

Legyetek a világ világgossága – idézte beszéde kezdetén Jézus Krisztus szavait a Szentatya. Ekkor a helyszín elsötétült, majd egymás után gyulladtak fel a gyertyák, szimbolizálva, hogy a fiatalok készek erre. – Ismerjétek fel azt, ami rossz, és harcoljatok ellene – kérte a pápa. – Ne engedjétek a gyengeségből fakadó kétkedéseknek. Jézus

Krisztus azt akarta, hogy az ő fénye benne-tek világítson. Benedek pápa arra emlékeztetett, hogy nemcsak ellenségei ártnak az Egyháznak, hanem a langyos, elkényelmesedett keresztények is. Legyetek bátrak az Úr követésében – szólította fel a fiatalokat.

Látogatásának utolsó napján a freiburgi repülőtérén mintegy százezer hívó jelenlétében mutatott be szentmisét Benedek pápa. Homíliájában hangsúlyozta: Németország helyi egyháza akkor tud válaszolni a jelen és a jövő nagy kihívásaira, és akkor maradhat a társadalom kovásza, ha a papok, az Istennek szentelt személyek, a világi hívek, sajátos hivatásuknak megfelelően egymással egységben tevékenykednek, ha a plébániák, közösségek és mozgalmak egymást támogatják és gazdagítják, ha a megkeresztelték és megbérmáltak a hit hamisítatlan fáklyáját magasra emelik, egységben a püspökkel.

Egymással feleselő véleményeket fogalmaztak meg a német országos napilapok már a látogatás másnapján. A konzervatív Frankfurter Allgemeine Zeitung azt hangsúlyozta, hogy az erfurti ökumenikus istentisztelet után az evangélikus résztvevők arca csalódottságot tükrözött. A Die Welt szerint a pápai látogatás azt bizonyította, mennyire élő a katolicizmus a német állampolgárok körében. A lap szerint az öröm és a lelkesedés egy élő népi egyházat demonstrált, ami esélyt nyújt a reformerek és a konzervatívok közötti vita megoldására.

VR/KÉ

HUSZONÖT ÉVES EGYHÁZMEGYE

A Nagybecskereki Egyházmegye megalapításának 25. évfordulója alkalmából hálaadó ünnepi szentmisét mutatott be Erdő Péter bíboros a nagybecskereki székesegyházban szeptember 24-én.

Erdő Péter bíboros emlékeztetett rá: a jubileumi hálaadó szentmisét Szent Gellért ünnepén tartják, „akinek személyében méltán tiszteli védőszentjét mind a Temesvári, mind a Szeged-Csanádi, mind a Nagybecskereki Egyházmegye. Közös katolikus örökségünket kell megélni és vonzóan továbbadni – fogalmazott a bíboros.

A mai egyházmegye területe évszázadokig a csanádi püspökséghez tartozott, majd Trianon után Bánáti Apostoli Kormányzóság néven a belgrádi érsekséghez került. A püspökséget 1986-ban II. János Pál pápa alapította, első főpásztora Huzsvár László volt, akitől 2008-ban Németh László vette át az egyházmegye vezetését.

A jeles jubileum emlékére Erdő Péter egy tölgyfát ültetett (felvételünkön – a szerk.) a püspökség udvarában, amely mellé két hét múlva egy újabb tölgyfa került: az egyházmegye nem magyar ajkú hívei számára ugyanis október 8-án Josip Bozanić zágrábi érsek horvát nyelvben mutatott be hálaadó szentmisét az évforduló alkalmából.

K. Sz.

ISMÉT ERDŐ PÉTER BÍBOROS A CCEE ELNÖKE

Az elkövetkező öt évre ismét a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnökét, Erdő Péter bíborost választotta meg elnökül az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsa (CCEE) a testület szeptember 29. és október 2. között Tiranában rendezett találkozóján.

Arról is döntöttek, kik lesznek a szervezet alelnökei a 2011 és 2016 közötti ciklusban. Angelo Bagnasco bíboros, genovai érsek, az Olasz Püspöki Konferencia elnöke és József Michalik przemysli érsek, a Lengyel Püspöki Konferencia elnöke követik ebben a tisztségben Jean-Pierre Ricard bíborost, bordeaux-i érseket, illetve Josip Bozanić bíborost, zágrábi érseket.

A CCEE közgyűlése megköszönte az új elnökség tagjainak készségességét, és eredményes munkát kívánt az evangelizáció és az Egyház szolgálatában az euró-

pai kontinensen. A résztvevők egyúttal köszönetet mondtak az előző elnökségnek munkájáért, amelyet az Egyház javára és az európai püspöki konferenciák testvéri közösségének előmozdítására odaadással végeztek.

A testület első alkalommal tartotta plenáris ülését Albániában. A tanácskozá-

son, amelyen az európai püspöki konferenciák elnökei Rrok Mirdita tiranai érsek meghívására vettek részt, kiemelten foglalkoznak az új evangelizáció témájával.

Az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsa harminchárom európai püspöki konferenciát tömörít, amelyeket az elnökük képvisel, emellett tagja a szervezetnek Luxemburg és Monaco érseke, Ciprus maronita érseke és a moldvai Kisinyov püspöke is. A tanács a tiranai ülés alkalmával felvette tagjai közé Milan Šašik munkácsi görögkatolikus püspököt is.

A CCEE alakuló ülése 1971 márciusában volt, Rómában. A negyvenéves fennállás alkalmából idén november 22-én tartanak találkozót Rómában a Vatikán és az európai politikai szervezetek magas rangú képviselői részvételével.

Magyar Kurír

Erdő Péter bíboros a két alelnökkel

VENI SANCTE A RÓMAI PÁPAI MAGYAR INTÉZETBEN

A Magyarok Nagyasszonya főünnep előestéjén, október 7-én került sor a római Pápai Magyar Egyházi Intézetben a hagyományos Venci Sancte szentmisére.

A főcelebráns a kalocsa-kecskeméti főegyházmegyes Tóth Tamás – akit a Katolikus Nevelési Kongregáció ettől az akadémiai évtől kezdődően nevezett ki az intézet élére –, ünnepi szónoka pedig Ruppert József piarista, a PMI-t felügyelő Vigilancia Bizottság elnöke volt. Jelen voltak még a bizottság tagjai, Szentmártoni Mihály jezsuita, a Pápai Gergely Egyetem professzora és intézet-vezetője, valamint Kovács Gergely pápai káplán, a Kultúra Pápai Tanácsa vezető tisztségviselője.

Ruppert atya szentbeszédében arra hívta fel a figyelmet, hogy a növendékek Rómában helyezzenek hangsúlyt a római kultúra, az itteni hagyományok megismerésére, hiszen „szentek lábnyomain” járnak; tanulmányaikat pedig azzal a céllal végezzék, hogy hazatérük után minél jobban tudják majd szolgálni Egyházukat.

A tanévnyitó szentmise díszvendége, Németh László pápai prelátus a szentmise keretében megáldotta a kápolna új tabernakulát, amely az ő kezdeményezésére került elhelyezésre. Ez alkalommal köszönte meg neki a PMI új rektora és közössége mindazt az áldozatos munkát, amelyet az intézet érdekében annak rektoraként az elmúlt tizenhárom esztendőben végzett.

Németh László, aki 1998 és 2011 között több mint két cikluson keresztül vezette a Pápai Magyar Intézetet, mostantól a Rómába érkező zarándokokat fogadó Szent István Ház vezetésének felelősségteljes feladatát, illetve ezzel együtt a zarándokházhoz kapcsolódó Szent István Alapítvány elnöki posztját vette át, valamint a továbbiakban is ellátja az olaszországi magyar főlelkészi és a római magyar lelkészi szolgálatot.

A római Pápai Magyar Intézetben ebben a tanévben összesen kilenc pap tanul, öten folytatják korábban megkezdett tanulmányaikat, négyen pedig most érkeztek az intézetbe.

(PMI)

„AZ IRGALMASSÁG A REMÉNY FORRÁSA”

Immár második alkalommal tartottak világkongresszust Isten irgalmasságának tiszteletére. Az első rendezvénynek három és fél évvel ezelőtt Egyházunk központja, Róma adott otthont. A mostani, második összejövetelnek pedig az a lengyel város, ahonnan Jézus egész emberiségnek szóló üzenete Szent Fausztina nővéren keresztül szétáradt. Az október 1–5. között megrendezett krakkói konferencia vezérgondolata „Az irgalmasság a remény forrása” volt.

A konferencia megnyitóját október 1-jén, szombat délután tartották a hatalmas Isteni Irgalmasság-bazilikában, melyet teljesen megtöltött az öt földrészről, 69 országból érkezett három-négyezer résztvevő. Jelen volt kilenc bíboros, csaknem negyven püspök és közel kétszáz világi és szerzetes pap.

A köszöntés után több nyelven is elhangzott az ötnapos esemény vezérgondolata, majd a részt vevő országok zászlóival lengyel fiatalok vonultak egyenként a szentély lépcsőjére. A színpompás ünnepséget követően a vendéglátó Krakó érseke, Stanislaw Dziwisz bíboros köszöntötte a konferenciára érkezett főpapokat, papokat és híveket.

„Az irgalom a szeretet második neve, amely legmélyebben a megbocsátásban mutatkozik meg” – idézte Boldog II. János Pál pápát a krakkói érsek. Szent Fausztina nővér a két világháború között, nagyon nehéz időszakban kapta az üzeneteket. Jézus azt mondta neki: Az emberiség nem fog békét találni addig, amíg nem fordul bizalommal az én irgalmasságomhoz. Ahogy Jézus annak idején Fausztina nővérek feladatául adta, hogy üzenetét mondja el a világnak, most ennek a konferenciának a résztvevői is hasonló megbízatást kapnak.

II. János Pál pápaságának központi gondolatává emelte az irgalmasság üzenetét. Mint krakkói érsek ő indította el Fausztina nővér boldoggáavatási eljárását, majd 2000-ben ő maga avatta szentté, és bevezette az irgalmasság ünnepét. Személyesen szentelte fel 2002-ben a mostani találkozó helyszínét, a krakkói Isteni Irgalmasság-bazilikát, s az egész világot Isten irgalmasságába ajánlotta. Ekkor hangzott el híressé vált monda-

ta: „Isten irgalmán kívül nincs más reményforrás az emberiség számára” – idézte beszédében a nagy pápát egykori titkára, Dziwisz bíboros.

A megnyitót követően Bécs érseke, Christoph Schönborn bíboros Lisieux-i Kis Szent Teréz irgalmas szeretetéről tartott előadást. Az első nap szentmiséjét Bačkis bíboros, a litván főváros, Vilnius érseke mutatta be. A szentbeszédet Zen Te-kiun kínai bíboros mondta, aki a kommunista Kínához visszerült Hongkongban él. A szabad országból érkezett hívek belélahattak egy üldözött egyház életébe. Beszéde végén Zen Te-kiun köszönetet mondott a szervezőknek, hogy a krakkói világtalálkozó időpontjának kijelölésében figyelembe

A résztvevő országok zászlói a megnyitóünnepségen

vették az ő elfoglaltságát: néhány nap múlva ugyanis meg kell jelennie a bíróság előtt, mivel a hongkongi kormány be akar zárni háromszáz katolikus iskolát.

A konferencia második napján, vasárnap délelőtt ünnepi szentmisét mutattak be a bazilikában, melyet a Lengyel Televízió egyenes adásban közvetített. A résztvevők 12 órakor – a műholdas kapcsolatnak és az óriás kivetítőnek köszönhetően – együtt imádkozhatták az Úrangyalát XVI. Benedek pápával, aki Rómából kü-

lön is köszöntötte a találkozó résztvevőit, akiket apostoli áldásban is részesített.

A délután folyamán az egyes nemzetek csoportjai Krakó különböző plébániáin az egyházközségek híveivel együtt tartották meg az irgalmasság óráját, és imádkozták el az irgalmasság rózsafüzérét. A magyarok a belvároshoz közeli Szent István vértanú templom vendégszeretétét élvezték. A körülbelül ötvenfős zarándokcsoportunk vezetője Katona István egri segédpüspök, a magyarországi Isteni Irgalmasság Alapítvány elnöke volt. A főpásztor köszöntőjében kiemelte a két nép történelmi barátságát, amelyet az évszázadok során többször is az egymás iránti irgalmas szeretet erősített meg. Így például a második világháború kitörése után, amikor lengyel menekültek tízezrei előtt nyitották meg a határt Horthy Miklós kormányzó utasítására.

A nap fénypontját a különbusszal érkezett Benyus család koncertje jelentette. Szülők és gyerekek, kicsik és nagyok – közel ötvenen – együtt zenéltek, énekeltek, s mindeközben tanúbizonyságot tettek arról, hogy Isten különös szeretettel figyel és gondoskodik az ő szavát és tanítását követő nagycsaládokról.

A nap záró programjaként a krakkói óváros főterén, a Ryneken az olasz Cenacolo közösség színdarabját tekinthették meg a résztvevők és a helybéliek. A színpompás előadás Jézus életét és szenvedését mutatta be, néhány jelenetében összekapcsolva azt a mai kor emberének problémáival.

A konferencia harmadik és negyedik napján a világ különböző tájairól érkezett személyek tettek tanúságot arról, hogy életüket miként változtatta meg Isten irgalma. Itt volt Marie Simon-Pierre francia szerzetes nővér, aki egyre súlyosbodó Parkinson-kórjából II. János Pál pápa csodás közbenjárásának köszönhetően gyógyult ki.

A magyar programoknak helyet adó Szent István első vértanú templomban kiállították a magyar kápolna mozaikjának másolatát. Az előtte bemutatott történelmi darab keretében nyolc magyar szent „kelt életre”, akik tanúságot tettek Isten irgalmáról.

(Folytatás a 7. oldalon)

Gyermekeknek

AKIRE BÜSZKÉK LEHETÜNK

Jó érzés, ha az ember büszke lehet valakire. Minden ember, minden család, minden nemzet szereti, ha van kivel büszkélkednie. Ha büszkék vagyunk valakire, az olyan, mintha mellette állnánk, és fényében mi is jobbnak látszanánk.

Én például máig büszke vagyok az édesapámra, aki igen jó mérnök volt, és nagyon jó ember. Már régen meghalt, de abban a kis városban, ahol gyerekkoromban éltünk, az öregek – a nálam is öregebbek – közül még sokan emlékeznek rá. A napokban a nagyobbik unokámmal elvonatoztam abba a városkába, kimentem a temetőbe, hogy gyűjtsak egy gyertyát a sírjánál. Hát látom, hogy ott áll egy ismeretlen idős férfi, aki ugyancsak ezt teszi. Ismerte az édesapámat? – kérdeztem tőle. Elmondta, hogy neki nagyon sokat segített, egyszer pedig megvédte őt, amikor igazságtalanul megvádolták, így nem vesztette el a munkáját... Büszke lehetsz a dédapádra – fordult az ismeretlen férfi az unokámhoz, a hatéves Gábor kihúzta magát, mintha csak róla szolt volna a dicséret. És mi tagadás, büszke voltam én is.

De nemcsak az embereknek, hanem az országoknak, a nemzeteknek is jólesik, ha van kivel büszkélkedniük. Mi, magyarok kis nemzet vagyunk, de szerencsére sok kiváló magyarra nézhetünk fel. Nagyszerű művészeink, tudósaink sportolóink vannak, akiket értékel a nagyvilág. Sikereikről hallva kihúzhatjuk magunkat, amikor egy magyar versenyző győzött az olimpián, biztosan ti is kihúztátok magatokat, akárcsak a szüleitek. Talán meg-

kérdezték tőletek a társaitok: ugye, ti eből az országból származtok?

Én is sokat izgulok a magyar sportolókért, örülök tudósaink, művészeink sikerének – de tudom: a nyomukba se érhetek. Én már biztosan nem úszom világrekordot, nem találok fel semmiféle életmentő gyógyszert, és nem alkotok remekművet. Vannak azonban olyan példaképeink is, akik mindannyiunk számára követhetők.

Ilyenek a szentek. Ha őket igyekszünk követni, jól tesszük. A sporthoz, a kémiahoz vagy a zenéléshez nincs mindenkinek tehetsége – gyenge versenyzőnek, rossz tudósnak, unalmas művésznek lenni nem érdemes. De amiben a szentek kiválóak voltak, a jóságban a legkisebb előrelépés is nagy eredménynek számít. Az emberi jóságban nincs megdönthetetlen világcsúcs. Mindannyian sikeresek lehetünk. Ez nem olyan, mint a sport vagy a balett: ebből nem lehet kiöregedni.

Nemrégiben, amikor Németországban járt a Szentatya, ő is beszélt róla, hogy kövessük a szentek példáját. Egyet közülük meg is említett: akit a németek és a magyarok egyaránt tisztelnek és valának büszkén magukénak: Árpád-házi Szent Erzsébetet. Akire én magam nemcsak magyarként, hanem személyesen, mint védőszentemre is büszke vagyok. És öregen is igyekszem követni a példáját. Amikor sikerül örömet okozni a környezetemben, segíteni valakinek, akkor talán ő is büszke egy kicsit rám. És ugyanígy rátok is. Próbáljátok csak meg!

Erzsébet néni

Fiataloknak

A HALÁL – ÉS AZ ÉLET

Novemberben a természet lassú haloklása akaratlanul is az elmúlást és a halált juttatja eszünkbe. Anyaszentegyházunk a hónap második napját a megholt hívek emlékének szenteli, és int mindnyájunkat, hogy imára kulcsolt kézzel, egy égő gyertya előtt emlékezzünk szeretteinkre – akik már elhagytak minket!

Kedves Fiatalok! Bevallom, nem könnyű a halálról, az elmúlásról írni. Azért sem könnyű, mert az emberek többsége – és így a legtöbb fiatal is – ha egyáltalán gondol rá: békés, szenvedés nélküli, gyors halált remél. De fiataloknál mind ez még oly távolinak tűnik, hogy aki olykor gondol is rá, az sem foglalkozik sokat a kérdéssel. Azzal a kemény valósággal, hogy sokan bizony nem mentesülnek a hosszabb-rövidebb ideig tartó betegségtől, kórházi ápolástól, a szenvedéstől, erejük és képességeik elvesztésének fájdalmas és ijesztő megtapasztalásától, a haldoklás haldoklás gyötrelmétől.

Magyarországon az elmúlt években megugrott a 14–20 év közötti fiatalok öngyilkossági kísérleteinek száma. Ezek hátterében legtöbbször az iskolai kudarcok, a céltalanság, a meg nem értettség, a szeretetlenség és gyakran szerelmi csalódások állnak. Vannak, akik magányosan, egyedül tervezik ki, hogy leszámolnak gyötrelmesnek vélt életükkel, míg mások a kollektív öngyilkosságot választják. A fiataloknak a halálról alkotott képe, sajnos, sokszor nagyos is irreális, fel sem fogják, mi történik, ha „sikerrel” végződik a beszűkült tudatállapotban elkövetett tettük. Valójában sokan nem is meghalni akarnak, hanem fel akarják hívni magukra a figyelmet, kétségbeesetten így próbálnak kicsikarni egy csöppnyi szeretet. Igen: szeretetet – amely annyira hiányzik a mai világunkból!

Jézus a Szentháromság életét élte a földön. A Szentháromság élete pedig a

szeretet teljessége: az eggyé válás a mindent odaadásban. Jézus eggyé vált minden emberrel, magára vette a fájdalmat, a szenvedést és a halált is. És Jézus mindent odaadott. Mindenben átadta magát az Atyának, és mindent odaadott az emberekért. A kereszten odaadta életét. Sőt, elhagyottságában lemondott az Atyával való egység érzetéről is.

A keresztény tudja, hogy Jézus, az emberré lett Isten Fia életében is jelen volt a szenvedés és a halál. Így vele együtt minden embernek végig kell járnia ezt az utat. Ez az út azonban átmenet a halálból az életbe, mert szeretjük testvéreinket – ahogyan ezt János apostol írja első levelében (1Jn 3,14). S hogyan valósul ez meg? A cél a szeretet. De nézz csak körül! Keresd a módját, hogyan szerezhetnél örömet valakinek! Észre fogod venni, hogy sok lehetőség adódik erre. Csak azért nem figyelsz fel rájuk, mert megszoktad, hogy azokat a pontokat, amelyek áldozatokat követelnek, elkerüld. Szolgáld örömmel ott is (és különösen ott), ahol nehéz! Akkor még mélyebben éled meg a húsvét titkát: Azt, hogy átmész a halálból az életbe... Azt, hogy „meghalásaidban” jelen van a feltámadott Jézus.

„Nem a szakadék, a semmi, a halál felé tartó vándorok vagyunk, hanem zárándokok, akik az ígéret földje felé tartanak, Őhozzá, aki a célunk és az eredetünk is egyben” – mondta a Szentatya Madridban a szeminaristáknak, és egyben minden fiatalnak.

Kedves Fiatalok! Én is ezt kívánom nektek, hogy erősödjetek a szeretetben, a jézusi szeretetben és reményben, amely a halálón túlmutat! Mert Jézus elvezeti a követőit a legteljesebb emberi életre: erőt ad nekik, hogy a szenvedések árán is kitartsanak az igazság és a szeretet mellett. Ezen az úton még a fájdalmat is a szeretet és az öröm ragyogja be.

Tomi atya

AKI TÚLÉLTE AZ ABORTUSZT

Gianna Jessen vallomása

Egy fiatal amerikai lány hét és fél hónapos várandós volt, amikor úgy döntött: abortálja kislányát. Ilyen előrehaladott állapotban már az úgynevezett vegyszeres feltöltést alkalmazták, ami abból áll, hogy az anya méhében sós oldatot fecskendeznek, amit lenyel a baba, az pedig szétégeti őt – az anya pedig megszüli a halott magzatot 24 órán belül. A halálra ítélt kislány viszont, mindenki meglepetésére, élve jött a világra.

Gianna Jessen 1977-ben született Los Angelesben, biológiai szülei 17 évesek voltak. Megszületése után nem sokkal örökbe adták őt. A nő azóta a pro-life mozgalom aktív szószólója. Nem mindennapi élettörténete különösképpen hitelesíti mondanivalóját. Előadásaiból 2008-ban egy videó is készült Melbourne-ben, ebből idézünk az alábbiakban.

Kis híján megölték a női jogok nevében

„Ha az abortusz csupán a nők jogairól szól, akkor mi volt a helyzet az enyémmel? Nem volt akkor ott egyetlen radikális feminista sem, aki azért kiáltott volna, hogy az én jogaim mennyire meg lettek sértve aznap, holtan épp készültek kinyiffantani – a nők jogainak nevében.”

„A korban, amelyben élünk, politikailag egyáltalán nem korrekt Jézus Krisztus nevét kimondani az efféle helyeken, behozni a nevét efféle rendezvényekre, mert az ő neve hallatán némelyek szörnyen kényelmetlenül érzik magukat. De

én nem azért maradtam életben, hogy mindenki kényelméről gondoskodjam. Azért maradtam életben, hogy kicsit felkavarjam a dolgokat. És örülök, hogy ezt megtehetem.”

„Az abortuszt végző orvosnak alá kellett írnia a születési anyakönyvi kivonatokat. Szóval azt is tudom, hogy ki az. És ez áll benne azok számára, akik szkeptikusak az orvosi feljegyzésekkel kapcsolatban: »született: vegyszeres feltöltéssel végzett abortusz során«. (...) Végeztem egy kis kutatást azzal az orvossal kapcsolatban, aki abortuszt akart végezni rajtam. (...) Olvastam tőle egy idézetet valahol pár éve, ahol azt mondja: »több mint egymillió csecsemőn végeztem abortuszt, és ezt tekintem a szenvedélyemnek«”

„Az én küldetésem az, hogy emberséget vigyek abba a vitába, amit csak bekatégorizáltunk és feltettünk a polcra, és azt mondtuk, hogy ez egy kérdés. Félretettük az érzelmeinket, és megkeményítettük magunkat.”

„Nem lenne agysérülés okozta bénulásom, ha nem éltem volna mindezt túl. Ezért amikor hallok azt a megdöbbentő és visszataszító érvelést, hogy: el kellene vetetni a gyereket, mert az is lehet, hogy nyomorék lenne, iszonyat tölti el a szívemet.”

„Férfiak! Önök nagyszerűsége lettek teremtve, arra, hogy férfiak legyenek, hogy védelmezzék a nőket és a gyerekeket, és nem arra, hogy elfordítsák a fejüket, amikor pontosan tudják, hogy gyilkosság történik, és nem tesznek semmit. Nem arra lettek teremtve, hogy használják a nőket, aztán magunkra hagyjanak minket. Azért lettek megalkotva, hogy kedvesek legyenek, nagyszerűek, kegyesek és erősek, hogy kiálljanak valamiért. Nők! Nem erőszakra lettek teremtve! Nem arra, hogy csak üljenek, és ne legyenek tisztában az értékükkel és becsességükkel. Azért lettek megalkotva, hogy megküzdjenek önökért. Örökök.”

Magyar Kurír

IMASZÁNDÉKOK

(Folytatás a 2. oldalról)

Ez fájdalmasan és erőteljesen szólítja fel magába szállásra a nyugati testvéregyházakat.

Az egyik szinódusi javaslat szerint minden évben tartani kellene egy közös, a világrészt átfogó és megmozgató kiengesztelődési napot. E nap lényeges eleme lenne a katolikusok számára a kiengesztelődés (és gyógyulás) szentsége, valamint Krisztus Testének vétele. Ilyen megnyilvánulás Krisztus felé egyben békés, szerető megnyilvánulás az ember-testvérek felé is.

Amikor 2009 karácsonya előtt XVI. Benedek a bíborosoknak a szinódus témájáról is beszélt, ezeket mondta: „»Krisztus nevében arra kérünk, engesztelődjete ki Istennel.« Ha az ember nincs kiengesztelődve Istennel, el-lentétben áll a teremtéssel is. Nincs kiengesztelődve önmagával, más szeret-ne lenni, mint ami, és következképpen nincs kiengesztelődve embertársával sem.

Azon felül az a képesség, hogy elismerje hibáját, és bocsánatot kérjen – Istentől és a másiktól –, részét alkotja a kiengesztelődésnek. És végül a rendelkezésre állás a bűnbánatra, a rendelkezésre állás arra, hogy egy vétségért mindvégig megsejvedjen, és hagyja magát átalakulni, hozzátartozik a kiengesztelődés folyamatához.”

Nagy Ferenc SJ

ÖSSZMAGYAR...

(Folytatás az 1. oldalról)

Főpapi mise a dómban

A szentmise után a kolostor vendéglőjének kis színpaddal ellátott és zsúfolásig megtelt nagyteremében ünnepi műsorra került sor. A záródoklat díszvendége Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes volt, aki egy szép – gyakori taps által közbeszakított – ünnepi beszédet mondott. Ezután a műsorban a németországi magyar fiatalok, cserkészek és népitánc-együttesek mutatkoztak be, mindegyikük igen nagy sikert aratott.

Befejezésül Cserháti Ferenc köszönetet mondott a rendezőknek, a díszvendégeknek, Semjén Zsoltnak, valamint Mydló Tamás müncheni főkonzulnak, és nem utolsósorban a németországi magyar katolikus híveknek és papjaiknak a záródoklatért, amely reményei szerint hagyományt teremt. □

Floridai levél

ÚJ KIADÁS

Az új, pontosabban a második kiadás kereken négyszáz évet váratott magára. Igaz, voltak próbálkozások, részmunkák, de egyik sem jutott el a teljes kiadásig. Ez a mű pedig nem más, mint a King James Bible, vagyis a Jakab Király bibliája néven fogalommal vált angol nyelvű szentírásfordítás. Az angolszász vallási élet és irodalom rendkívüli értékének újabb megjelentetése és osztatlan sikere azért érdemel különös figyelmet, mert napjainkban az istentagadások és egyéb tényezők mind nagyobb erővel hallatják a hangjukat – és lassan már nem lesz olyan terület, ahol egyre gyakrabban, és egyre eredményesebben ne ügködnének.

Igazolásul két példa. A hatalmas, beláthatatlan Mohawe-sivatagban álló magános fészület annyira zavart valakit – valakiiket –, hogy a korpuszt letépte róla, tönkretette. – És a másik: 2001. szeptember 11-e az Amerikai Egyesült Államok XXI. századi történelmének gyásznapja. Ezen a napon – ahogyan itt mondják, a „9.11-en” – az elterített repülőgépekkel elkövetett terrortámadások következtében ezek pusztultak el. A két égbe nyúló New York-i torony üszkös helyén nagy építkezések folynak. Napról napra nőnek az újabb, ugyancsak hatalmas toronyok, de úgy, hogy méltó helyet biztosítanak a tragédia áldozatai emlékének. Nos, ezen a valóban „szent helyen” két, keresztet alkotó vasrúd vívta ki az ateisták tiltakozását olyan mértékben, hogy bírósági ügyet kreáltak belőle, hangoztatván: a „keresztre emlékeztető valami” – azon a helyen – nem felel meg az USA alkotmányában foglaltaknak.

Visszatéve a négyszáz éves biblia történetéhez: Jakab király kívánságának eleget téve vagy ötven bibliaszakértő dolgozott rajta évekig, míg kerek négy évszázaddal ezelőtt, 1611-ben megjelent – mégpedig nyomtatásban! Azóta nem hogy nem változtattak rajta egy jottányit sem, de az egyes szókapcsolatok, kifejezések az angol nyelv szerves részeivé váltak. (Legalább két és fél száz színesíti az irodalom és a parlament nyelvét csak úgy, mint a hétköznapiakat.)

Kérdezhetjük, hogy akkoriban, a nyomtatás hőskorában ki tudott olvasni? Hogyan terjedt, hogyan terjesztették Isten Igéjét? A válasz nagyon egyszerű: a Biblia mondanivalóját felolvasás útján ismertették. Ebből következik, hogy a felolvasott szövegnek először is fel kellett keltenie a figyelmet, majd azt ébren kellett tartania. A fordítóknak tehát nemcsak a szöveg hűségére kellett ügyelniük, hanem a szavak egymásutánjának a zenéjére, ritmusára is. Idén március 2-án, az angliai Bathban rendezett irodalmi fesztiválon ünnepélyesen emlékeztek meg a négy századik évfordulóról. A régi idöket felidézve – szünetet nem tartva – felolvasták az egész Bibliát.

A tudósok öt évig dolgoztak rajta. Mai kifejezések kerültek az avított helyére, elevenné vált a nyelvezete, de úgy, hogy „a valóság feletti szférába” (Hoppál M.) emeli az olvasót. A mintegy 1400 oldalas kiadás gazdag magyarázó szövegeiben felhasználták négy évszázad kutatásainak az eredményeit is. S hogy elősegítsék a bibliai szöveg tanulmányozását, széles margót hagytak az egyéni megjegyzések számára. Az útmutató felsorolja a helyes tanulmányozás 14 pontját, például: az egyszerűen érthető részekkel kezd. Ne magyarázd bele a saját elképzeléseidet, hagyd, hogy a Biblia magáért beszéljen. Ismerd meg a cselekmények korát. Ne hagyd, hogy előre megformált gondolatok hassanak rád. Legyen a Szentírás a mércéd – ő legyen egyedüli irányítód.

Bitskey Ella, Sarasota

ELNÉMULT HARANGOK – REKVIEM BÁCSKÁÉRT

A Münchenben élő orvosnő, Lányi Irén most németül megjelent könyvét *Lélekkharang* címmel először magyarul 1999-ben a lakiteleki Antológia Kiadó adta közre. A magyar kiadás hamar elfogyott, és hasonlóan sikeresnek ígérkezik a német nyelvű, *Elnémult harangok* címmel megjelent kötet is, amelyet a Bajor Rádió kulturális adásában a közelmúlt egy figyelemre méltó irodalmi alkotásaként ajánlott hallgatóinak.

A szerző Bácskában született, ezért is adta a német kiadás alcímének: *Rekviem Bácskáért*. Lányi Irén 450 oldalas regényében mintegy elsiratja szülőföldjét, ahol gyermekkorában békében éltek egymás mellett svábok, magyarok, szerbek, horvátok és rutének. A könyvről megjelent kritikák is kiemelik, hogy ez az „elsíratás” távolról sem fullad a múltba fordulás keserű könnyeibe, sőt helyenként a legizgalmasabb pillanatokban is megcsillan a szerző humora, amely a való életben is átszűrte Lányi Irént sok nehéz, nem egyszer csaknem kilátástalannak tűnő helyzetben.

Az önéletrajzi elemekkel átszőtt regény

három nemzedék sorsát mutatja be. Az olvasó a család sorsán át ismeri meg a mai Vajdaság XX. századi történetét. A térség aranykorával kezdődik, és a „békebeli idők-

kel” folytatódik, amelynek kegyetlen véget vetett a második világháború. A szerző távolságtartással szól azokról az atrocitásokról, amelyeket a Vörös Hadsereg oltalma alatt a Belgrádban hatalomra jutott kommunista diktatúra Tito irányításával a németek és magyarok ellen elkövetett. Lányi Irén testvéreivel és szüleivel kiszabadulva a kényszerszállóból, átszövik a közeli határ másik oldalára, de ott is tapasztalnia kell, hogy mindenkit veszély fenyeget, aki németül szö-

lal meg, mert a világháborút követően a budapesti kormány is marhavagonokba zsúfolva telepítette ki a sváboknak nevezett német anyanyelvű lakosság zömét.

Az Elnémult harangok cselekménye akkor ér véget, amikor a szerző magyarországi élete megkezdődik. Lányi Irén tehát nemcsak temet, hanem reménységet is közvetít. Könyvében ugyanis többször idéz fel olyan helyzetet, amelyből nem sok kiút kínálkozik, de az istenhittel párosult élet-ösztön végül mégis legyőzi a csaknem lehetetlent. Így a regény pozitív hőse – a szerző édesapja – még az orosz fogságból is megszökik, a Kárpátokban egy rátámadó medvével is összeméri erejét, majd veleszületett talpraesettségének köszönhetően családját is kiszabadítja egy jugoszláv kényszermunkatáborból. Ezt az adottságát alighanem lánya is örökölte, különben aligha tudott volna bejutni az orvosi egyetemre és diplomát szerezni, majd a ’70-es években – immár férjével és fiával – Németországban új életet kezdeni. De ez talán egy későbbi regény története lesz.

Vincze András

CENZÚRÁZZÁK A KERESZTÉNY TARTALMAKAT

Vajon törölnék-e az alábbi cikket, ha közzétennék a Facebookon? Meglehet – figyelmeztet az NRB (National Religious Broadcasters) vallási médiát és kommunikációt figyelő nemzetközi jogvédő szervezet friss tanulmánya.

A szeptember 15-én közzétett tanulmány az Apple, az iTunes App Store, a Google, a Facebook, a MySpace és a Twitter gyakorlatát vizsgálta. Az eredmény: A Twitter kivételével valamennyi közösségi oldal aktívan cenzúrázza a keresztény véleményeket.

A közösségi oldalak a gyűlöletbeszéd kiiktatása címen minden olyan tartalmat tiltanak, ami bírálja a homoszexuális életformát. Az Apple tavaly két iPhone-alkalmazást távolított el, mivel „offenzívnek” találta őket. Az egyikben a hagyományos bibliai házasságkép fejeződött ki, a másikban pedig az a felfogás, hogy a homoszexuális viselkedés helytelen, és megváltoztatásához Krisztusra irányuló lelki átalakulás szükséges. A homoszexuális jogvédő szerve-

zetekkel együttműködő Facebook is „jelezte, hogy minden, homoszexualitás-ellenesnek minősíthető tartalmat törölni fog”.

A Google élen jár a jogsértésben. A Google for Non-Profits „nem vesz fel olyan egyházakat, szolgálatokat és más hívő közösségeket, melyek alkalmazási gyakorlata fegyelemben veszi a vallást vagy a szexuális irányultságot”.

A Google a szólásszabadságot is számos esetben korlátozza. A világ legnagyobb internetes keresője nem engedte, hogy egy angol keresztény intézmény (English Christian Institute) az abortusszal kapcsolatos hirdetést tegyen közzé, és állítólag egy masachussetsi családvédő weboldalt letiltott annak konzervatív keresztény tartalma miatt. Nem meglepő, hogy 2011 áprilisában, amikor a Föld napja nagypéntekre esett, a Google nem Krisztusról, hanem a földisten-nőről emlékezett meg híres logójával.

A népszerű YouTube videómegosztó oldalt tu-

lajdonló cég nem sokat törődik az erkölccsel és a családok szempontjaival. Egy 2009-es tanulmány szerint hiába szerepel a YouTube irányelvei között, hogy „nem pornográf vagy szexuálisan explicit anyagok közzétételére szolgál”, mégis rengeteg ilyen képsor található rajta, sőt számos pornóoldal éppen a YouTube-ot használta marketing céljára.

Az NRB közölte: üzletpolitikájukkal kapcsolatban megbeszélésre hívták a tanulmányban szereplő cégeket. A kezdeményezés remélhetőleg több sikerrel jár majd, mint a korábbiak. A Google illetékeseitől ugyanis többszöri próbálkozás ellenére sem sikerült választ kapni a YouTube-bal kapcsolatos kifogásokra. „Amennyire csak lehet, együtt szeretnénk dolgozni ezekkel a cégekkel, nem pedig ellenük. Csakhogy a hívőkkel szemben eleve meg lehetőségen ellenséges a hozzáállásuk” – idézi az NRB képviselőjét a média elfoglaltságát figyelő newsbusters.org összefoglalója.

(MK)

MESSZE MÉG A HATÁR?

(1956. november 23.)

A hajnal nyirkos, és szállingózik a hó, mikor végigkopogunk a kihalt városban a pályaudvarig, ahonnan reggelenként mindig indul vonat a nyugati határ felé. Négyen vagyunk: barátnőm, Gitta és vőlegénye, Jóska, annak öccse, Laci meg én. Már a határ közelében járhatunk, mikor a kalauznő végigfut a vagonokon, s harsány hangon, mintha csak a soros átlomás nevét akarná közölni, bejelenti:

– Aki disszidálni akar, szálljon ki azonnal! A következő faluban ávósok és oroszok várakoznak!

A szerelvénnyel megáll Lébény előtt, a nyílt pályán. A kocsik gyorsan kiürülnek. Előttünk végtelen szántóföldek. Most merre?

Semmi helyismeretünk nincs, de félünk nagyobb csoportokhoz csatlakozni, mert azokat könnyebben lekapcsolják, hamarabb magukra vonják a figyelmet. Majdcsak megtaláljuk a határt! A kalauznő azt mondta, nincs messze. Az utakat elkerüljük. A házakat is. Meg-megbicsakló bokáival, de erőltetett menetben törünk előre – vaktában.

November végén már rövidek a nappalok, hat óra körül már alig látunk. Kezdetét veszi életünk leghosszabb éjszakája, mely görög mondák alvilági bolyongásait idézi. Arcra borult hullák, földre terített térképeket suba alatt, zseblámpával tanulmányozó, vitatkozó csoportok s egy fekete folyó, a Rába vagy a Rábca, amelynek hosszában ide-oda kell vándorolni, mivel az összes hidakat fölrobbantották. Kapzsi parasztok, akik jó pénzért rossz tanácsot adnak, s a legkritikusabb helyen és pillanatban hagyják magukra védenkeiket, de jószívű, szolgálatkész határőrök is, akik pusztán azért fagyoskodnak a kegyetlen éjszakában, hogy segítsék a menekülőket.

Kóborlunk, keringünk össze-vissza. Látnak ugyan időnként színes rakétákat felröppenni valahonnan a közelből, de félünk tőlük, s igyekszünk őket messzire elkerülni.

Hajnal felé egyre hűl a levegő. Vagunk az idegfeszültségtől és a dermesztő hidegtől. Már pirkad, amikor megpillantjuk az első határőrtornyot. Utolsó erőnket összeszedve nekiiramodunk. Recseg-roppog a világ. Minél óvatosabban próbálunk lépni, annál fülsiketítőbb a láрма.

– Úristen! Ez egy nádas!

Egyszerre halljuk, hogy valaki lélek szakadva fut utánunk.

– Megölöm! – sziszegi Jóska. – Nem hagyom magam elfogni!

– Ne féljenek! Jót akarok! – lihegi már messziről. – Határőr vagyok, megmutatom maguknak az utat. Ha nem vigyáznak, elmerülnek.

Bevárjuk. És csakugyan elmagyarázza, hogyan, merre kell mennünk.

Kiérünk a nádasból, végre szilárd talajra. Már világos van, jól lehet látni a tornyokat, a vigasztalan tájat, sőt az osztrák vöröskereszteket is, akik autóik mellett várakoznak. De köztünk van még egy patak!

– Belegázoljunk?

Ekkor vesszük észre magunk mögött, alig kétszáz méterre az orosz járőrt. Óvatosan, halkan jönnek, ujjuk nyilván a géppisztoly ravaszán. Gondolkodás nélkül ugrunk neki a víznek. Szerencsére kemény páncél fűdi. Még csak meg sem reccsen alattunk. Az oroszok meg, határközelben lévén, már nem lehetnek.

A vöröskeresztesektől tudjuk meg, hogy a színes rakétákat, a menekülőket tájékoztatására ők lötték föl. Irányjelzőnek – Ó, ha tudtuk volna...!

Megisszuk a kezünkbe nyomott forró teát, aztán felraknak egy kis buszra, hogy bevigyenek a legközelebbi iskolába, ahol a hevenyszárt szalmazsákokon kialudhatjuk magunkat.

Saáry Éva

FIGYELMES LELKIPÁSZTOR SZEMÉVEL (2.)

Scheffler János utazása a svábok őshazájában

Scheffler János boldoggá avatása kiváló alkalom volt arra, hogy az utókor számba vegye és hozzáférhetővé tegye mindazt a szellemi hagyatékot, amelyet a mártír püspök küzdelmes élete során alkotott. Kiadványok sora jelzi annak megbecsülését, beépítését szellemi kincsestárunkba. Ezek közé tartozik a múlt század húszas éveiben általa írt és megjelentetett két útirajz, amelyek a Szatmári Római Katolikus Püspökség kiadásában jelentek meg.

Az előző évi heilbronnai tapasztalatok indították arra, hogy 1927-ben hosszabb utazást tegyen a Szatmár megyei svábok őshazájában, fölkeresse azokat a helységeket, ahonnan kétszáz évvel előbb indultak el új hazájukba. Az ott látottakat, tapasztaltakat előbb a *Szabad Szó* hasábjain, majd a *Katolikus naplár* 1928-as számában közölte, könyv formájában most jelenik meg először.

Bevezető soraiiban szól a vállalkozás indítékairól: „...hajtott oda a történelmi érdeklődés, de még a kegyelet is az iránt a föld iránt, ahonnan apáim két évszázaddal ezelőtt útnak indultak, kard nélkül jobb hazát keresni”. De már az első találkozásokkor megtapasztalta a tájékozatlanságot és közömbösséget a szatmári svábok iránt.

Ulm, Biberach, Reute, Oberdorf, Ochsenhausen, Mittelbiberach, Aulendorf, Hochberg, Saulgau, Ravensburg, Blitzenreute, Weingarten jelzi a barangolás fontosabb állomásait. A szatmári sváb nyelvjárást kiválóan ismerő utazó szomorúan tapasztalja, hogy beszélgetőtársai csak maguk közt beszélnek ősei nyelvét, az idegennel restellnek sváb dialektusban beszélni, csak „hochdeutsch”-ul, az ifjúság pedig eleve a német köznyelven szólal meg. Biberachban „csak a bejövő falusiaktól sikerült egy-egy tősgyökeres sváb szót ellesnem. Különösen a város végén, egy kurta kocsmában ütötte meg a fülemet négy sűrűző gazdának jó ízű sváb beszéde.” Sajnálattal tapasztalja, hogy a sváb népviselet meg az eldugott falucskában, Reutében sem él, csupán Baden vidékén, Schwartzwaldban láthatott igazi népviseletet. Az őshaza történelmi emlékezetéből szinte teljességgel kihullott a soraikból kivált nemzettörzs emlékezete. Az értelmiség és az egyszerű emberek is egyaránt tájékozatlanok.

Hochbergben „a legelső háznál kinn áll a fiatal gazda. Szóba elegyedtem vele.

Elmondom, honnan jövök, de semmi érdeklődést nem váltott ki a fajrokonosság emlegetése. Több helyen is megkérdeztem az egyszerűbb emberektől, sőt tanulóktól is: maradt-e fenn a nép között valami emléke annak, hogy ezelőtt 200 esztendővel e környékről sokan Magyarországra vándoroltak? De mindenütt csak tagadó választ kaptam. Sem nem tudtak róla, sem nem érdekelte őket.” Az 1711 körüli levéltári adatok jelzik, hogy honnan mely családok vándoroltak ki Magyarországra. A hűbéli, hochbergi, aulendorfi, blitzenreutei temetők sírfeliratai, a korabeli altshauseni, blitzenreutei plébániai anyakönyvek lapjai őrzik a szatmári tájakon is ismert, ma is élő neveket.

Megbizonyosodhat arról is, hogy a kivándorlást a korabeli gazdasági és társadalmi körülmények indokolták. Az *Anzeiger vom Oberland* című lapból idézi az alábbi mondatot: „a kivándorlókat a szegénység hajtotta, hogy új hazát menjenek keresni”. Bizonyágképpen idézi az anyagi helyzetükre utaló adatokat. Figyelmet szentelt arra is, hogy megismerje a gazdálkodás menetét, tanulmányozza szokásaikat, nyelvi sajátosságait. Mély vallásosságuk gyökereit abban vélte felfedezni, hogy „a mi svábjaink legnagyobb része egyházi földesurak jobbágyaiból kerül ki. A bencések és a német lovagrend kolostorainál jobbágykodtak, no meg a buzgó Königsberg családnál. (...) A Szent Kereszt iránti tisztelet, a halottak iránti kegyelet jórészt az ősi hazából magukkal hozott kincsük.”

Tapasztalatait összegző, az utazásról írt sorait azzal a megállapítással zárja, hogy „mégsem csináltak olyan rossz cserét a Szatmár megyei svábok”.

(Vége)
Máriás József

LELKIPÁSZTORUKRA EMLÉKEZTEK AZ OLASZORSZÁGI MAGYAROK

Tíz éve hunyt el Angelus páter

Az olaszországi magyar közösségek szeptember végén emlékeztek meg Kovách Tibor Angelus kapucinus atya születésének századik és halálának tízedik évfordulójáról. Angelus páter, ahogy hívták, 1973-tól 1999-ig volt olaszországi magyar főlelkész. Lelkipásztori munkája nyomán Olaszország-szerte alakultak a magyar közösségek, amelyeket rendszeresen felkeresett, és havonta küldte nekik értesítőjét, az *Üzenetet*.

A jubileumra Bologna, Firenze, Padova és Torino magyar közösségeinek képviselői is elzarándokoltak az örök városba, és eljöttek rokonai is Magyarországról. A zarándoklat első napján, szeptember 24-én a Szent Péter-bazilika magyar kápolnájában Ruppert József piarista atya, a firenzei közösség lelkipásztora vezette a koncelebrált szentmisét, amelyen felolvasták Cserháti Ferencnek, a külföldi magyarok püspökének erre az alkalomra küldött köszöntését. A szentmisén részt vett a Római Egyházmegye menekültügyekkel megbízott igazgatója, Mons. Pierpaolo Fellicola is. Ruppert atya homíliájában arról beszélt, hogyan kell tanúságot tenni hitünkről és magyarságunkról Szent Gellért vértanú püspök példáját követve.

A zarándokok szombat délután a veranói temetőben felkeresték Angelus atya sírját, amelyre az Itáliában élő magyarok nevében elhelyezték virágaikat. Vasárnap, szeptember 25-én, a hó végi római szentmisén a zarándokok és a római magyar közösség együtt ünnepelt a Santa Maria dell’Orazione-templomban, a Via Giulián. A főcelebráns, Németh László főlelkész emlékezett meg elődjéről, az általa végzett lelkipásztori munkáról. A szentmise végén Balla János, hazánk olaszországi nagykövete köszöntötte a magyar közösséget, majd a Római Magyar Akadémia udvarán az egykori főlelkész hagyatékából rendezett kiállítást Molnár Antal igazgató nyitotta meg.

Kovács Tibor Angelus Pesterzsébeten született 1911. október 9-én. Tatán érettségizett 1931-ben, a piarista gimnáziumban. Tizenhat éves korában, 1927-ben belépett a kapucinus rendbe. 1935-ben Budapesten szentelték pappá. Elöljárói 1947-ben Rómába küldték, a Pápai Gyergyel Egyetemen teológiából szerzett licenciát *summa cum laude* fokozattal. A kommunisták hatalom-

Angelus atya sírja a veranói temetőben

ra jutását követően nem tért haza Magyarországra. 1951-ben Kanadába került, ott kezdett foglalkozni az emigráns magyarokkal. 1964-től Párizsban, majd Strasbourgban tevékenykedett. 1973-ban került Rómába. Az Olaszországban élő magyarok körében végzett lelkipásztori munkájának elismeréseként 1992-ben a Magyar Köztársasági Érdemérem kiskeresztjével tüntették ki, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia pedig a Pro Ecclesia Hungariae emlékérmét adományozta neki 1999-ben. 2001. szeptember 5-én hunyt el Rómában.

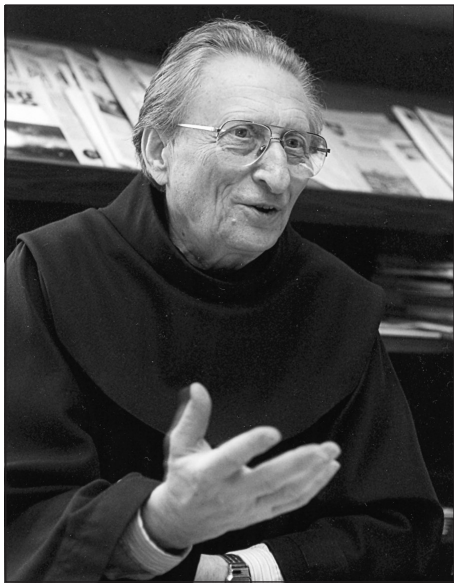
Az évfordulóra készült egy CD-lemez is, amelyen elektronikus formában olvasható az *Üzenet* valamennyi száma. A zarándoklaton részt vevők azzal az elhatározással tértek haza, hogy hasonló lelkesedéssel akarják tovább alakítani közösségeik életét, mint ahogyan Angelus atya hirdette nekik éveken keresztül Isten jó Üzenetét. □

FÉNYT HAGYNI VOLNA JÓ...

In memoriam: P. Végvári Vazul OFM

ki tisztségét is. A bevonuló szovjet csapatok elfogták, de sikerült kiszabadulnia, és vöröskeresztes jelvénnel Ausztriába szöknie. A bécsi ferences kolostorban a menekülők lelki és szociális gondozását végezte: a schwechati menekülttábor lelkész igazgatója lett. Sok fiatalot segített ösztöndíjhoz, európai és tengerentúli egyetemeken.

Az 1957. január 7-én létrehozott Strasbourgi Magyar Forradalmi Tanács tagja lett, majd 1957 júliusában az egyesült államokbeli magyar ferences közösséghez csatlakozott. 1959 novemberében több amerikai újságban Offers His Life címen megjelent memorandum, mely szerint az ENSZ szovjet delegációjának épületében „Egy fiatal magyar pap, Végvári Vazul, aki Budapesten 1956-ban részt vett a forradalomban, felajánlja életét annak a 150 magyar fiatalnak életéért cserébe, akik a

Felajánlotta életét másokért

szabadságharcban való tevékeny részvételükért várhatóan súlyos börtönbüntetésre, illetve kivégzésre számíthatnak.”

Négy évtizeden keresztül az észak-amerikai katolikus magyarok kétnyelvű közösségeinek lelkipásztoraként szolgált, 1957-ben Roebingben hittanár; 1961-ben New Brunswickban káplán; 1973-ban Winnipegben plébános; 1976-ban Detroitban káplán; 1987-ben

New Brunswickban plébános; majd 1988-tól New Yorkban plébános volt. Rendkívül sokat tett a magyarság megtartása, fennmaradása és összefogása érdekében. Cserkészvezető volt, a Magyar Családok Rádiója című műsor vezetője a New York-i Amerika Hangja adásaiban, a hetvenes évek első felében Mindszenty hercegprímás sajtótitkára amerikai főpásztori útja során. 1978-ban, mielőtt a Carter-kormány visszaadta a Szent Ko-

ronát Magyarországnak, tanácsadóként meghívták a Fehér Házba. Irányi László, a külföldi magyarok első püspöke 1987-ben vikáriussá nevezte ki, Mc Carrick érsek pedig az Amerikai Püspöki Kar Menekültügyi Bizottságába delegálta. Az amerikai magyarok, barátok, szabadságharcosok és cserkészek a negyven év után hazatérő Vazul atyától így búcsúztak:

Ahogy katolikus templomok oltárainál és szószékein „állt” közöttünk, úgy négy évtizeden át, különböző felekezetek lelkészeinek és híveinek közvetlen és őszinte barátjaként jár velünk. Számtalan táborútíznek magyarságban, hitben és humánumban bennünket megtartó fényeinel varázsolta körünkbe generációkat mozgató magasfeszültséget. Magyar napok és népi fesztiválok tábori istentiszteletein katolikus fegyverrel és ökumenikus figyelemmel járt az egy Úr követségében, az ő szabad egének kupolája alá gyűjtve több hitvallású sokunkat.

1997-ben végleg hazatelepedett Magyarországra, és az esztergomi ferences rendházban élt. Aktivitása betegsége előrehaladásáig azonban itthon sem csökkent.

Forradalmi tevékenységéért 1991-ben a Hazáért és a Szabadságért Érdemrenddel tüntették ki, életét és munkásságát több dokumentumfilm is megörökítette, 1998-ban pedig vitézzé avatták.

2005-ben a Mindszenty Társaság Mindszenty Emlékéremmel jutalmazta.

Udvarhelyi Olivér

Fényt hagyni volna jó, mint a Messias – írta *Arcok és fények* című első kötetében Végvári Vazul ferences szerzetes, aki még a költészet útján is követni igyekezett rendjének alapítóját. *Drága kincs az idő* – írta egyik versében (New Brunswick, 1967), de máskor is figyelmeztetett: *a számunkra kimért idővel egyszer mindnyájunknak el kell számolni*. Számára is elérkezett ez a számonkérés. Nyolcvanharmadik születésnapja után pár nappal, szeptember 13-án szólította el – fogalmazzák rendtársai gyászjelentésükben – „nővérünk, a testi halál”.

Végvári Vazul 1929. szeptember 2. napján született Székesfehérváron, nyolcgyermekes tisztviselőcsaládban. 1943–45 között a pécsi Zrínyi Miklós Gyalogsági Hadapródiskola növendéke, majd a háború végén egy rövid ideig hadifogoly volt. 1947-ben beiratkozott a budapesti Lónyai utcai Kereskedelmi Főiskolára, de a filozófiai, esztétikai és zenei tanulmányok, a budai ferencesek kultúrházában lévő kis színpad, és különösen Tamás Alajos ferences karnagy karizmatikus egyénisége megérlelte benne a ferences hivatást. 1953-ban Esztergomban szentelték pappá, prefektus lett a ferences gimnázium internátusában.

1956 októberében részt vett a forradalomban és szabadságharcban. A pesti egyetem bölcsészkarán talált rá a diákbizottságra, hamarosan a forradalom tábori lelkésze lett. November 4-én pedig három napig átvette a budai Vár parancsno-

HÍREK – ESEMÉNYEK

A Szabad Európa Rádió ünnepén

Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes bajorországi látogatásán részt vett a Szabad Európa Rádió magyar adása elindulásának hatvanadik évfordulója alkalmából a Magyar Köztársaság müncheni főkonzulátusán rendezett emlékülneveségen, amelyre meghívást kapott a rádió valamennyi, még élő munkatársa. Semjén Zsolt méltatta a Szabad Európa Rádió történelmi szerepét. Képünkön a magyar miniszterelnök-helyettes, Cserháti Ferenc püspök és Mydlo Tamás főkonzul társaságában. (Fotó: Engel)

A Vatikán a Könyvvásáron

Ismét részt vett a Frankfurti Nemzetközi Könyvvásáron október 12. és 16. között a Vatikáni Könyvkiadó (LEV). A rendezvényen mintegy 500 új kiadványukat mutatták be. Elsősorban a Vatikán művészeti örökségének szentelt köteteket, de emellett ott voltak a szentek életét ismertető művek, XVI. Benedek írásai és a II. János Pál boldoggá avatásának alkalmából megjelent kötetek.

Németh László kitüntetése

Magyarország szentszéki nagykövete, Gyórványi Gábor rezidenciáján október 5-én ünnepi vacsora keretében nyújtotta át a Magyar Köztársasági Érdemrend lovagkeresztje kitüntetést Németh László pápai prelátusnak. A Pápai Magyar Intézet leköszönő rektora a Magyarország és a Szentszék közötti kapcsolatok fejlesztése és ápolása érdekében végzett tevékenysége, az olaszországi magyar híveket

összetartó, identitásukat megőrző és erősítő lelkipásztori munkája elismeréseként kapta a magas kitüntetést.

Boldoggá avatás Szarajevóban

Angelo Amato bíboros, a Szenttéavatási Kongregáció prefektusa szeptember 24-én Szarajevóban boldoggá avatta a „drinai vértanúkat”, vagyis az Isteni Szeretet Leányai Kongregáció öt tagját, akik négy nemzetet képviselnek. Az apácák a rájuk törő partizánok elől menekülve szenvedtek mártíromságot 1941. december 15-én. Egyikük, az 1912-ben született Bernadeta Banja nővér magyar származású.

India segítene

Delhi érseke, Vincent Concessao szerint legfőbb ideje, hogy az indiaiak segítségére újraevangelizálni Európát. A CNA amerikai katolikus hírportálnak nyilatkozva a főpap úgy fogalmazott: nagyon aggódnak, mivel éppen Európa misszionáriusai vitték el a jó hírt Ázsiába és Afrikába. „Most rajtunk a sor, hogy meglátogassuk őket.” Az érsek ad limina látogatáson tartózkodott Rómában, az újraevangelizálás ötlete az Igazságosság és Béke Pápai Tanácsával folytatott megbeszélés folyamán került elő. Concessao érsek úgy látja, az európai válság erkölcsi gyökerű, ezért úgy véli, „az élet alapvető katolikus filozófiáját újra fel kell mutatni Európának”.

Nagyobb szerep – kilépett papok?

Nagyobb szerepet kaphatnának a kilépett, megházasodott papok a plébániai életben és teológiai oktatásban – vetette fel Ivan Dias bíboros, a Népek Evangelizációja Kongregációjának prefektusa egy levelében. A pápi szolgálatból elbocsátott személy nem taníthat szemináriumban és csak bizonyos megszorításokkal taníthat hittant egyetemeken, iskolákban.

Ha megvalósulna az, amit Ivan Dias levelében írt, az azt jelentené, hogy a megszorítások nagyjából fele a helyi püspök döntésétől függné. □

SZÁJRÓL SZÁJRA

A siker titkáról

Ez a történet ugyan nem feltétlenül szükséges a siker titkának megértéséhez, de ahhoz igen, miért most beszélek róla. Az anekdoták világával kötött életre szóló barátságom kezdetén hallottam először a mondatot: „Férjhez kell adni Justine-t!”

Akkoriban a sajtó rendszeresen foglalkozott az amerikai filmgyárak módszereivel, amelyekkel – sok pénzt és munkát fordítva erre – a nézők érdeklődését vagy éppen annak csökkenését próbálták felmérni, analizálni. A játékfilmek vetítése alatt felvételt készítettek a sötét nézőtérről, hogy segítségével megállapítsák: a film melyik részénél fokozódott a köhéscselés, mozgolódás, esetleg még az ásítózás is! Ezt kiértékelve aztán megpróbálták az érdeklődés csökkenésének okát is felfedezni. Tudós okfejtések, tanulmányok foglalkoztak a témával. A kamaszkort lassacskán maga mögött hagyó ifjúként tanúja voltam egy beszélgetésnek; ennek során hallottam először a következő anekdotát:

Jóval a filmgyártás kezdete előtt történt Párizsban, hogy a Varietés színházban egy *Thibaut és Justine* című darabot játszottak. Az akkori szokásoknak megfelelően a közönség azonnal jelezte, ha elégedetlen volt a darabbal: morgott, piszegett. Ilyesmi történt ennek a komédiának a bemutatóján is. A darab lendületesen indult, de a közepétől kezdve egyre lassabban dögögött a „cselekmény”.

A rendező, hallva a közönség morgását, a melléte álló igazgatónak odasúgta:

– Mindjárt jön a pisszegés is!

A direktor felismerve az okot, megtálla a megoldást is.

– Mondtam rögtön, hogy túl hosszú a darab. Be kell fejezni itt a közepén, és Justine-t férjhez kell adni!

Ezt a felismerést tett követte. A rendező sűgva a következő utasítást adta a színészeknek:

– Justine-t férjhez adni azonnal!

Szerencsére a főszereplő megértette az egymondatos rendelkezést, magához szólította Thibaut és Justine-t, és meghattottan ezt mondta nekik:

– Ha már ennyire szeretitek egymást, nem marad más hátra, mint Justine-t férjhez kell adni!

Függöny! A közönség tapsolt, a darab véget ért.

Megjegyzendő: ebben a megrövidített formában a bohózat még kétszáz előadást ért meg.

Az anekdotát az elmesélő még kiegészítette:

– Ilyen megoldáson az amerikaiak is gondolkozhatnak.

El is határoztam még ott, a beszélgetés színlelén, hogy használni fogom ezt a dramaturgia útján tett első lépést. Mikor Szalay Károly *Színházi anekdoták könyve* című kötetében ismét találkoztam vele, felismertem: életem során milyen gyakran adtam férjhez Justine-t. Sajnos azt is, hogy még milyen sokszor kellett volna!

Közreadta: Ramsay Győző

A TISZTESSÉG KORONATANÚJA

Esterházy Jánosra emlékeztek Dunaszerdahelyen

Az okok és a célok többnyire különböznek. De olykor azonosak is lehetnek. Mint például most, amikor október 6-án Dunaszerdahelyen emléktáblát avattak Esterházy Jánosnak. Az ok és cél ugyanaz: a mártír sorsú, keresztény politikus tisztelete. Ennek tényét bizonyítja, és ennek erősítését kívánja elérni a felvidéki város főutcáján elhelyezett emléktábla, Lipcsey György Munkácsy-díjas szobrászművész alkotása.

Egy komoly, szelíd, de elszánt tekintetű férfi néz a járókelőkre a nem túl nagy méretű bronzlapról. Régies téglafal adja a háttérrel ehhez az archoz, fal, amely körülvette életében, és amelyek között meghalt – életfogytiglani börtönbüntetését töltve, égbekiáltóan hamis vádak alapján, hogy a náciizmus híve lett volna... Ezt a vádat annak idején a kommunista Csehszlovákia hatóságai sütötték rá, és a mai európai uniós tagország, a független Szlovákia államfője is megismételte nemrégiben. Esterházy János arca mellett, az emlékmű részeként téglába vésvé szerepel egy szám: 68/1942 és egy szó: nie, ami magyarul annyit jelent: nem. Szlovákul lett felírva, hiszen szlovákul hangzott el 1942. május 15-én a pozsonyi parlamentben.

Esterházy János a két világháború közti Csehszlovákia legjelentősebb magyar politikusa volt. Majd a szlovák parlamentben ő volt az egyetlen képviselő, aki az említett napon nem szavazta meg az említett törvényt, amely a zsidóság ki-telepítéséről szólt. A háború után kiadták őt a szovjet titkosszolgálatoknak, majd a szlovák Nemzeti Bíróság 1947-ben halálra ítélte. A szovjet hatóságok 1949-ben visszaadták Esterházyt a csehszlovákoknak. Elnöki kegyelemben részesült, és életfogytiglani büntetést kapott. 1957. március 8-án a morvaországi Mírov börtönében meghalt.

Szerettük volna, hogy itt, Dunaszerdahelyen is legyen emléktáblája Esterházy Jánosnak – mondja az ügy egyik kezdeményezője, Karaffa János plébános, a Pázmáneum Polgári Társulás elnöke. Személyes szálat nem fűzték ugyan Dunaszerdahelyhez, de melyik felvidéki magyar településnek ne volna köze hozzá?

Ő úgy védelmezte a kisebbségi magyarságot Csehszlovákiában, majd Szlovákiában, hogy közben nem támadta a többségi nemzetet. Úgy volt keresztény, hogy egy katolikus pap politikus által vezetett országban egyedüli politikusként védelmezte a zsidóságot. Magyar volt és

keresztény, de a Szent István-i intelmeket megfontolva együtt érzett a többi nemzetiséggel és vallással is. Üzenete aktuálisabb, mint valaha – vallja Karaffa János –: Két kincsünk van, kereszténységünk és magyarságunk. Nekünk, mai felvidéki magyaroknak nagyon mélyen meg kell ezt fontolnunk. Ez megmaradásunk záloga.

Az emléktábla leleplezését követően egymás után helyezték el koszorúikat Esterházy János gróf felvidéki és anyaországból érkezett tisztelői: köztük Balogh Csaba, Magyarország pozsonyi nagykövete, Veres László, a magyar parlament elnökének kabinetfőnöke, a város polgármestere, a Pázmáneum és az Esterházy János Polgári Társulás képviselői, Berényi József, a Magyar Koalíció Pártjának elnöke.

A tudósító szíve szerint mindegyiküktől megkérdezte volna: Ön szerint mit tenne most, 2011 őszén ebben a mostani helyzetben az Ön által is tisztelt Esterházy János? Erre a megkérdésre nem került sor, a kérdés mégis föltétetett. Duray Miklós tette fel ünnepi beszédében.

Esterházy Jánosról beszélni kell – mondta –, hogy ellenőrizzük önmagunkat: mit és hogyan cselekedett volna János gróf hasonló helyzetben, mint amilyenben mi, utódai találatunk? Esterházyról, a keresztény politikusról kell beszélnünk, mert általa mosható tisztára politikus szitokszavunk. Ha vele kapcsolatban ejtjük ki ezt a szót, az azt jelenti: a közjó erkölcsös szolgálja. Ezzel a mércével kellene mérnünk a mai közszereplőket is: van-e bennük legalább tizednyi az Esterházy-féle alapegységből? – kérdezte a mai politikus.

Esterházy János politikusi erényeit – hogy képes volt egy pártba egyesíteni a felvidéki magyarokat, hogy a kilátástalan helyzetekben is meglátta a lehetséges kiutat, hogy a biztató szavak keveset érnek a konkrét és hatékony cselekedetek nélkül – emberi erényei alapozták meg. A hűség, mellyel övéi mellett maradt 1938-ban, a bátorság, amellyel kiállt az üldözöttek mellett 1942-ben, és amellyel viselte, amit ezért viselnie kellett. Azok veszejtették el, akik nem tudtak szembenézni a tisztesség koronatanújával – fogalmazott Duray Miklós. És igaza van. De abban is: csakis ez a fajta magatartás tarthatja meg a nemzetet, és embernek az embert. Határon innen és túl: van-e bennünk legalább egy tizednyi abból a bizonyos Esterházy-féle alapegységből? □

„AZ IRGALMASSÁG...”

(Folytatás a 3. oldalról)

Két kirándulásra is sor került: Auschwitz-Birkenauban, ahol a világ békéjéért és az irgalmasságért imádkoztak a világtalálkozó résztvevői, és Wadowicébe, II. János Pál pápa szülővárosába.

A világtalálkozó szervezői aláírásgyűjtésbe kezdtek azzal a céllal, hogy Szent Fausztina nővért a pápa egyháztanítóvá nyilvánítsa. A lengyel Szent Fausztina Kowalska lenne a negyedik nő, akit egyháztanítóvá nyilvánítanak Avilai Szent Teréz, Sziénei Szent Katalin és Lisieux-i Szent Teréz után.

Az utolsó napon, a záró szentmisét követően Stanisław Dziwisz bíboros – II. János Pál pápa 2002. augusztus 17-én, a bazilika felszentelésekor elhangzott imádságát megismételve – Isten irgalmába ajánlotta a világot és az Egyházat. Végül misszióval bízott meg valamennyi résztvevőt a következő szavakkal: „Legyetek az irgalmasság tanúi!”

A záróünnepségen Schönborn bíboros bejelentette, hogy az Isteni Irgalmasság következő, harmadik világtalálkozóját 2014-ben rendezik meg. A helyszín még bizonytalan: vagy a dél-amerikai Bogotá (Kolumbia fővárosa), vagy a délkelet-ázsiai Manila (Fülöp-szigetek fővárosa) kaphatja meg a rendezés jogát.

Magyarországon a következő országos Irgalmasság-találkozó időpontja és helyszíne is eldőlt: 2012. április 14-én a váci székesegyház várja az Irgalmasság magyar apostolait.

Szöveg és kép:

Czoborczy Bence

*

Krakkó Európa egyik legszebb és történelmi emlékekben egyik leggazdagabb városa. A városnak jelenleg csaknem 800 ezer lakosa van. A Krakkói Főegyházmegyeének több mint 1200 papja van. A konferencia magyar résztvevőinek ott hont adó, Szent István első vértanú nevét viselő egyházközségben hét pap munkálkodik. A nagyobb templomok szomszédságában olyan közösségi ház működik, ahol színháztér és tornaterem is a hívek rendelkezésére áll.

MAGYAR NYELVŰ SZENTMISÉK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Itt közöljük a magyar lelkészségek telefonszámát és címét, ahol érdeklődni lehet magyar nyelvű szentmisék helye és ideje után. Megtalálható még az MKPK honlapján is: <http://www.katolikus.hu/miserend>

NYUGAT-EURÓPAI magyar lelkipásztori központ: Magyar Katolikus Delegatura – Ungarische Katholische Delegatur, Dr. Cserhádi Ferenc delegátus, külföldi magyar lelkipásztori szolgálat ellátásával megbízott esztergom-budapesti segédpüspök, Landwehrstraße 66, D-80336 München, Tel.: (49-89) 532 82 88, Del.: (49-89) 530 96 27, Fax: (49-89) 532 82 45, E-mail: ung.delegat@gmx.de

ANGLIA:

London: Csicsó János főlelkész, Hungarian R.C. Chaplaincy, 62 Little Ealing Lane, GB London, W5 4EA, Tel./Fax: 0044-20/8566-0271. E-Mail: hungarian.chaplaincy@btinternet.com
Misézó helyek: London, South Croydon, Reading, Bristol, Luton, Brighton-Hove; Cambridge, Birmingham; www.magyardkatolikusok.co.uk

Észak-Anglia:

Érdeklődni: Ft. Fülöp Menyhért plébános, St. John The Baptist Presbytery, Dowling Street, Rochdale, OL11 1EX, Tel./Fax: 0044-(0)1706/64 59 37. Misézó helyek: Rochdale, Wolverhampton, Nottingham.

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Simon Ferenc esperes, főlelkész, Wiener Ungarische Kath. Gemeinde, Döblergasse 2/30b, A-1070 Wien, Tel.: 0043-1/526 49 72; Fax: 0043-1/526 49 72 25. Misézó helyek: Bécs-újhely (Szent József-templom) 17.00-kor; Bécs, vasárnaponként 11.00-kor, Deutschordenskirche, Singerstr. 7. E-Mail: bmke@katolikus.at, <http://www.katolikus.at>

Pázmáneum: Varga János rektor, A-1090 Wien, Boltzmanngasse 14, T.: 0043-1/3191403-18, E-mail: collegiumpazmaneum@gmail.com, Előesti szentmise: szombatonként 17.00-kor.

Burgenland/Alsóőr: P. Keresztfalvi Péter OSB, Kath. Pfarramt, A-7501 Unterwart 226, Tel.: 0043-3352/34108. E-Mail: kersztfalvi@freemail.hu
Misézó helyek: Alsóőr, vasárnaponként 9.15-kor, Felsőőr, vasárnaponként 10.30-kor.

Graz: Msgr. Molnár Ottó, Tel.: 0043-316/68 21 2421; szentmise a hónap első vasárnapján 10.30 órakor, a második vasárnap előtti szombat 18.00 órakor, a többi vasárnapokon 17.00 órakor a Kalvarienberg-Kirchében, Kalvarienbergstr. 155.

Innsbruck: Szentmise minden hónap 2. vasárnapján, Richard Wagner Str. 3.

Linz: Ft. Szabó Ernő, Ungamseelsorgezentrum d. Diözese Linz, Petrinumstr. 12, Haus 7, A-4040 Linz, Tel.: 0043-732/736581-4492 (iroda), -4493 (lakás), -4494 (Fax), E-Mail: emest.szabo@diozese-linz.at; Misézó helyek: Linz, Wels.

Klagenfurt: Ft. Tatár Zoltán János, A-9854 Malta 74, Tel.:0043-4733/232 v. 0043-6768 7727 444, E-Mail: tzoltanjanos@gmail.com; Szentmise minden hónap utolsó vasárnapján 13.00-kor a Kapuziner Kirchében, Waaggasse 15, A-9020 Klagenfurt.

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, 3. szombat 17.00-kor az Orsolyita-zárdában, Aigner Str. 135. Érdeklődni: Bohumy István, Tel.: 0043-699/81721232.

BELGIUM

Brüsszel: P. Havas István Sch.P., Mission Catholique Hongroise, Rue del'Arbre Bénit 123, B-1050 Bruxelles. Tel.: 0032-2/64 96 188.

Liege/Luxemburg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Aumônier Hongrois, Rue des Anglais 33., B-4000 Liège, Tel.: 0032-4/22 33 910; Fax: 0032-4/22116 09.

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Ft. Kovács József, szentmise minden vasárnap 11-kor, augusztust kivéve. Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-75010 Paris, Tel.: 0033-1/42 086170, Fax: 0033-1/42 067155, www.magyardmisszio.info

Dél-Franciaország: Ft. Fülöp Gergely, Mission Catholique Hongroise, 302, Avenue Jean Jaures, F-69007 Lyon, Tel.: 0033-4/78 501636.

NÉMETORSZÁG

Augsburgi Egyházmegye: Misézó helyek: Augsburg, Neuburg a. D., Kempten. Érdeklődni: Ft. P. Szomszéd Tamás József SJ, Ungarische Kath. Mission, Zirbelstr. 23, D-86154 Augsburg, Tel.: 0049-821/21 93 93 30 vagy 0049-821/21 93 93 24, vagy mobil: 0049-151/14 23 28 06.

Bamberg-Eichstätt-Regensburgi Egyházmegye nürnbergi székhellyel: Misézó helyek: Bamberg, Coburg, Ingolstadt, Landshut, Nürnberg, Regensburg. Érdeklődni: Ft. Bereczki Béla, Ungarische Katholische Mission, Tuchergartenstr. 2/A, D-90571 Schwaig. Tel.: 0049-911/507 57 96.

Esseni Egyházmegye:

Misézó helyek: Duisburg, Essen. Érdeklődni: Ung. Kath. Mission, Fraziskaner Str. 69a, D-45139 Essen. Tel.: 0049-201/28 47 40 vagy Kölnben: 0049-221/23 8060.

Freiburgi érsekség:

Ft. Lovász Reinholdt plankstadti kooperator, cím: Schwetzingen-Str. 32, D-68723 Plankstadt, havonta magyar szentmisét tart Mannheimben.

Berlini és Hamburgi Főegyházmegye, Hildesheimi és Osnabrücki Egyházmegye:

Misézó helyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen. Érd.: Hamburgban: Ft. Rasztovác Pál, Ungarische Katholische Mission, Bürgerweide 35, D-20535 Hamburg, Tel.: 0049-40/25 077 83.

Kölni Főegyházmegye és Aachen:

Misézó helyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Aachen: Érdeklődni: Ft. Lukács József, Ung. Kath. Mission, Thieboldgasse 96, D-50676 Köln. E-Mail: ungarnzentrum@netcologne.de Tel.: 0049-221/ 238060. Fax: 0049-221/ 232120; <http://www.ungarnzentrum.de>

Limburg-Fulda-Mainzi Egyházmegye frankfurti székhellyel:

Misézó helyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Giessen. Érdeklődni: Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, D-60487 Frankfurt. Telefon: 0049-69/24 79 50 21, 069/24795022. Fax: 0049-69/97 78 26 84. www.magyard-katolikusok-frankfurt.de

München-Freisingi Főegyházmegye:

Misézó helyek: München, Rosenheim, Erding. Érdeklődni: Ft. Merka János, Magyar Katolikus Misszió – Ungarischsprachige Katholische Mission, Oberföhringer Str. 40, D-81925 München. Tel.: 0049-89/982637, 982638, Fax: 0049-89/985419. E-Mail: info@ungarische-mission.de; www.ungarische-mission.de Nyugdíjas kisegítő: Ft. Buchmüller István ny. plébános.

Münster-Padeborn-Osnabrücki Egyházmegyéek:

Misézó helyek: Hagen, Menden, Osnabrück, Bielefeld, Marl, Münster, Dortmund, Neukirchen-Vluyn. Érdeklődni: Ft. Bagossy István, Kath. Ung. Mission, Middelfeld 24, D-48157 Münster-Handorf. Tel.: 0049-251/32 65 01; Fax: 0049-251/144 29 31. E-Mail: ungarische-mission@bistum-muenster.de

Passaui Egyházmegye:

Érd.: Ft. Szabó Árpád, Götzenorferstr. 5, D-94121 Salzweg, Telefon: 0049-8505/1229.

Rottenburg-Stuttgarti Egyházmegye:

Misézó helyek: Stuttgart, Heilbronn-Horkheim, Balingen-Frommern, Ludwigsburg, Böblingen, Reutlingen, Schwäbisch Gmünd, Eislingen, Weingarten, Heidenheim, Friedrichshafen, Munderkingen, Ulm, Biberach. Érdeklődni: Dr. Tempfli Imre és Ft. Pilis György, Ungarische Katholische Gemeinde, Albert-Schäffle-Str. 30, D-70186 Stuttgart. Tel.: 0049-711/2369190, Fax: 0049-711/2367393, E-Mail: mission@stuttgarti-katolikusok.de; www.stuttgarti-katolikusok.de

Würzburgi Egyházmegye:

Misézó hely: Würzburg. Érdeklődni: Ft. Dr. Kocsik Endre, Domerschulstr. 2, D-97070 Würzburg. Telefon: 0049-931/38 62 43, Fax: 386-405.

NORVÉGIA

Információ a magyar nyelvű lelkipásztori szolgálatról: www.nufo.no/makao

OLASZORSZÁG

Róma: Msgr. Dr. Németh László főlelkész, a római Szent István Ház igazgatója, Casa di Santo Stefano, Via del Casaletto, 481, 00151 Roma, Telefon és fax: 0039 06 6530 796, mobil: 00 349 348 79 52 165, pninemeth@gmail.com, Misézó helyek: Róma – minden hó utolsó vasárnapján 11-kor, S. Maria dell'Orazione (Via Giulia, kivéve júl., aug., dec.) és a Szent Péter-bazilika Magyarok Nagyasszonya-kápolnájában minden kedden 8.00-kor. Milánó – minden hó első vasárnapján 16.00-kor, Szalézi oratorium (Via Tonale 19, kivéve jan., júl., aug., szept.). Magyar misék helyek: Bologna, Catania, Loreto, Padova, Palermo, Parma, Torino.

Firenze: P. Ruppert József SchP, Tel.: 0039/347 344 5538, E-Mail: ruppert.jozsef@piarista.hu

SVÁJC

Zürich: Ft. Vizauer Ferenc, Röm. Katholische Ungarnmission, Winterthurer Str. 135, CH-8057 Zürich, Tel.: 0041-44/36 23 303. E-Mail: f.vizauer@gmx.ch; Misézó helyek: Zürich, Winterthur, St. Gallen, Wetzikon-Uster, Schaffhausen, Frauenfeld.

Fribourg: Ft. Popa Péter, Tel.: 0041-26/321 1925. Szentmise minden hó 1. vasárnapján 11.30-kor a fribourgi Krisztus Király-plébánia-templom jobb oldali részén található Miasszonyunk-kápolnájában (Rte du Comptoir 2, CH-1700 Fribourg). E-mail: abbe@petrupopa.ch; www.fribourgmise.ch

Genf: Szentmise minden hó 1. és 3. vasárnapján 10.30-kor. Tel.: 00 41-22/7910458.

Lausanne: Szentmise minden hó 1. és 3. szombat 18.00-kor. Tel.: 0041-21/6478 678.

Bern: Ft. Pál István Röm. Kath. Ungarnmission, Pf. 102, CH-3073 Gümligen. E-Mail: info@katolikus.ch; www.ungarnmission.ch

Basel: Ft. Pál István, Röm. Kath. Ungarnmission, Wasgenring 47, CH-4055 Basel; Tel.: 0041/765185440. Szentmise: minden vasárnap 8.50-kor. www.ungarnmission.ch; a Sacré Couer-templomban, Feierabendstr. 68. □

AZ ÉLET KÖNYVÉBŐL

† Ugrin Béla SJ

(1919–2011)

Keresztelések: *Mahop Matéo Paul Alexandre*, M. Francois és M. Tünde kislfia 2011. június 11-én, *Peeters Weem Tialda Eva Rosalinde*, P. Bart és Enikő kisleánya 2011. augusztus 17-én a misszió házi kápolnájában, *Brandstätter Lara*, V. Richárd és B. Stefanie kisleánya 2011. június 12-én, *Förster Alexander Eric*, F. Lutz és Melinda kislfia 2011. július 3-án a müncheni Damenstift-templomban, valamint *Lerch Benedek*, L. Andreas és Andrásné kislfia 2011. szeptember 11-én a rosenheimi St. Joseph-templomban részesültek a kereszttség szentségében.

Házasság: *Beke Zoltán Manó és Mühlberger Anna Elisabeth* 2011. július 23-án a niederingi St. Martin-templomban kötöttek házasságot.

Halottaink: *dr. Óváry Szeőke Kálmánné*, 94 éves korában hunyt el, temetése 2011. július 20-án a müncheni Perlach Friedhofban, *Ramsay Erzsébet*, 86 éves korában hunyt el, temetése 2011. augusztus 26-án a müncheni Nordfriedhof temetőben volt. Nyugodjanak békében!

Müncheni Magyar Katolikus Misszió

HIRDETÉSEK

Côte d’Azur, Nizza. Kiadó minden igényt kielégítő, a nizzai kikötőhöz (tengerpart-hoz) közel berendezett lakás, 450 EUR/hét (2 v. 4. sz.). T.: 0033-6/43 60 95 52.

Kiadó Budapest-Belváros, Ferenciek terénél színvonalas, minden igényt kielégítő 2 szobás lakás, 2 v. 3 személynek, 70 EUR/nap. T.: 0033-6/43 60 95 52.

Budapest, XVI. ker., Árpádföld csendes, kertvárosi részén, közel a központhoz (31-es busz és üzletek) eladó kedvező áron egy 50 m²-es családi ház, melléképületekkel, amelyek 752 m²-es telken épültek. T.: 0036-20/22 56 783.

Szentendrén a Berkenye utcában, a főúthoz közel, de nyugodt, gyönyörű környezetben 900 m²-es patakparti telek, kb. 60 m² téli-esített kőházzal eladó. Bővítésre v. új ház építéséhez engedély van, víz, villany bevezetve, gáz az utcában. T.: 0049-(0)5225/863 597.

Németországi, 62 éves, magyarul beszélő, fiatalos, szőke, jó megjelenésű, utazást, zenét, meleg otthont szerető özvegyasszony hasonló érdeklődésű társat keres, komoly szándékkal. T.: 0049-(0)251/21 17 30.

R. k. vallását gyakorló, rendezett körülmények között balatonfüredi házában élő 65 éves (160/70) gyógytornász hölgy, őszinte szándékkal 60-75 éves urat keres társául. E-mail: juh46@t-online.hu

A katolikus, református, evangélikus kiadók gazdag választéka.

www.egyhazikonyvklub.hu

Szinte mindegyik könyvre, DVD-re, CD-re kedvezmény!

AZ ESZTERGOMI BAZILIKÁBAN,

Magyarország főtemplomában, a magyar primás-érsekek nyughelyén világiak részére egyszemélyes, klerikusok és szülei számára háromszemélyes urnasírhelyek válthatók.

Vállaljuk a világ minden pontjáról végső nyughelyre hazai földbe megtérni kívánó honfitársaink hamvainak befogadását is.

Információ:
H-2501 Esztergom, Pf. 133
varplebania@t-online.hu
bazilika@printer-net.hu

Tel./Fax: +36-33/402–353

www.bazilika-esztergom.hu

HIRDESSZEN AZ ÉLETÜNKBEN

Apró-, házassági-, általános hirdetések betűnként: 0,10 EUR	
„Jelige” – postaköltség	5,00EUR
Üzleti, nyereséges hirdetés betűnként	0,20EUR
Nagybetűs sorok betűnként	0,40EUR
Egyszerű, 1 „pontos” keret	10,00 EUR
Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.	
Külön kívánságokat esetenként árazunk.	

Egymás utáni háromszori hirdetésnél 10 %, hatszori hirdetésnél 20 % , illetve egész évi hirdetés esetén 30 % kedvezményt adunk!

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

MAGYAR KATOLIKUS MISSZIÓ
Oberföhringer Str. 40, D-81925 München
Telefon: (0049) 89/98 26 37
Telefax: (0049) 89/98 54 19
E-mail: eletuenk@gmx.de
www.ungarische-mission.de

*

Főszerkesztő: dr. Cserhádi Ferenc
Felelős kiadó: Merka János
Felelős szerkesztő: Czoborczy Bence
A szerkesztőbizottság tagjai:
Ramsay Győző,
Vinceze András

*

Redaktion und Herausgeber:

UNGARISCHSPRACHIGE KATHOLISCHE MISSION
Oberföhringer Str. 40, D-81925 München
Verantwortlicher Herausgeber: Merka János
Telefon: (0049) 89/98 26 37
Telefax: (0049) 89/98 54 19
E-mail: eletuenk@ungarische-mission.de
eletuenk@gmx.de

*

Abonnement für ein Jahr: 20 EUR

11 Exemplare

nach Übersee mit Luftpost USS 60

*

ELŐFIZETÉS:

Az Életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét, náluk is kell előfizetni! Tengerentúlra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

1 példány ára: 2 EUR

Előfizetési ár egy évre: 20 EUR

Tengerentúlra USS 60

BANKSZÁMLÁNK:

Ungarischsprachige Katholische Mission

Sonderkonto „ÉLETÜNK”.

Postbank München

Konto-Nr.: 606 50-803 – BLZ 700 100 80

IBAN DE16 7001 0080 0060 6508 03

BIC PBNKDEFF

*

Erscheint 11 mal im Jahr.

Satz: ÉLETÜNK

*

Druck: AMPER DRUCK GmbH

Am Fohlenhof 5.

82256 Fürstenfeldbruck

*

Beilagenhinweis: Dieser Auflage liegt

zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.

A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET

MELLÉKELTÜNK.